

Místní rozvoj obce Nivnice prostřednictvím kultury

Simona Kubáníková

Bakalářská práce
2022

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky
Ústav regionálního rozvoje, veřejné správy a práva

Akademický rok: 2021/2022

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: **Simona Kubániková**
Osobní číslo: **M19789**
Studijní program: **B0413A050024 Ekonomika a management**
Specializace: **Ekonomika a management ve veřejné správě a regionálním rozvoji**
Forma studia: **Prezenční**
Téma práce: **Místní rozvoj obce Nivnice prostřednictvím kultury**

Zásady pro vypracování

Úvod

Definujte cíle práce a použité metody zpracování práce.

I. Teoretická část

- Představte teoretická východiska oblasti kultury ve vztahu k místnímu rozvoji.

II. Praktická část

- Představte analýzu kulturní infrastruktury obce Nivnice.
- Identifikujte základní rozvojové problémy v oblasti kultury.
- Navrhněte opatření na podporu rozvoje kultury v obci Nivnice.

Závěr

Rozsah bakalářské práce: **cca 40 stran**
Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam doporučené literatury:

HUBÁČEK, Ondřej et al. *Lokální funkce kultury: teoreticko metodologická východiska evaluace kulturních služeb*. Praha: Univerzita Karlova v Praze, Filozofická fakulta, 2015, 148 s. ISBN 978-80-7308-569-8.
O'BRIEN, Dave. *Kulturní politika: management, hodnoty a modernita v kreativních průmyslech*. Brno: Barrister & Principal, 2015, 262 s. ISBN 978-80-7008-356-7.
PATOČKA, Jiří a Eva HEŘMANOVÁ. *Lokální a regionální kultura v České republice: kulturní prostor, kulturní politika a kulturní dědictví*. Praha: ASPI, 2008, 199 s. ISBN 978-80-7357-347-8.
PSYCHOGIOPOULOU, Evangelia. *Cultural governance and the European Union: protecting and promoting cultural diversity in Europe*. Basingstoke: Palgrave Macmillan, 2015, 289 s. ISBN 978-1-137-45375-4.

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Lukáš Danko, Ph.D.**
Ústav regionálního rozvoje, veřejné správy a práva

Datum zadání bakalářské práce: **11. února 2022**
Termín odevzdání bakalářské práce: **20. května 2022**

L.S.

prof. Ing. David Tuček, Ph.D.
děkan

doc. Ing. Petr Novák, Ph.D.
garant studijního programu

Ve Zlíně dne 11. února 2022

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ/DIPLOMOVÉ PRÁCE

Prohlašuji, že

- beru na vědomí, že odevzdáním diplomové/bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- beru na vědomí, že diplomová/bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí, že jeden výtisk diplomové/bakalářské práce bude uložen na elektronickém nosiči v příruční knihovně Fakulty managementu a ekonomiky Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně;
- byl/a jsem seznámen/a s tím, že na moji diplomovou/bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – diplomovou/bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen připouští-li tak licenční smlouva uzavřená mezi mnou a Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně s tím, že vyrovnání případného přiměřeného příspěvku na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše) bude rovněž předmětem této licenční smlouvy;
- beru na vědomí, že pokud bylo k vypracování diplomové/bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tedy pouze k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové/bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- beru na vědomí, že pokud je výstupem diplomové/bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

1. že jsem na diplomové/bakalářské práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
2. že odevzdaná verze diplomové/bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně 8. května 2022

Jméno a příjmení: Simona Kubáníková

.....
podpis diplomanta

ABSTRAKT

Bakalářská práce je zpracována na téma „Místní rozvoj obce Nivnice prostřednictvím kultury“. Vypracovaná práce je rozdělena do dvou hlavních kapitol, a to na část teoretickou a praktickou. Teoretická část pojednává o charakteristice základních pojmů místního rozvoje, kultuře, místní kultuře a kulturní politice. V poslední řadě je zde vysvětleno financování kultury. V praktické části je provedena socioekonomická analýza obce v oblasti historie a současnosti, ekonomické situace a strategického dokumentu. Socioekonomickou analýzu doplňuje rozbor kulturní infrastruktury obce. Dále bylo provedeno šetření pomocí semistrukturovaných rozhovorů s vybranými aktéry místní kultury. Na základě těchto uvedených šetření jsou navržena opatření na podporu rozvoje kultury v obci.

Klíčová slova: místní rozvoj, místní akční skupina, kultura, místní aktéři, obec Nivnice

ABSTRACT

The bachelor's thesis is developed on the theme „Local development of the village of Nivnice through culture“. The thesis is divided into two main chapters, a theoretical part, and a practical part. The theoretical part deals with the characteristics of the basic concepts of local development, culture, local culture, and cultural policy. Finally, the financing of culture is explained here. In the practical part, the socio-economic analysis of the municipality in the area of history and present, economic situation, and strategic document are carried out. The socio-economic analysis is complemented by an analysis of the cultural infrastructure of the municipality. Furthermore, an investigation was carried out using semi-structured interviews with selected actors of local culture. Based on these surveys, measures are proposed to support the development of culture in the municipality.

Keywords: Local Development, Local Action Group, Culture, Local Actors, Municipality of Nivnice

Na tomto místě bych chtěla srdečně poděkovat svému vedoucímu bakalářské práce Ing. Lukášovi Dankovi, Ph.D. za jeho odborné vedení, vstřícnost, cenné rady a připomínky. Ráda bych také poděkovala panu starostovi obce Nivnice za poskytnutí informací a materiálů pro mou praktickou část. Dále taktéž děkuji aktérům místní kultury, kteří mi věnovali svůj cenný čas při rozhovorech.

V neposlední řadě děkuji své rodině a přátelům za jejich podporu kterou mi poskytovali po celou dobu mého studia.

Prohlašuji, že odevzdaná verze bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD.....	9
CÍLE A METODY ZPRACOVÁNÍ PRÁCE.....	10
I TEORETICKÁ ČÁST.....	11
1 CHARAKTERISTIKA ZÁKLADNÍCH POJMŮ MÍSTNÍHO ROZVOJE	12
1.1 MÍSTNÍ ROZVOJ	12
1.2 MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ	13
1.2.1 Ústav územního rozvoje.....	14
1.3 MÍSTNÍ AKČNÍ SKUPINY (MAS).....	14
1.3.1 Komunitně vedený místní rozvoj CLLD.....	15
1.4 UDRŽITELNÝ ROZVOJ	16
1.5 SHRNUÍ.....	19
2 KULTURA A KULTURNÍ POLITIKA.....	20
2.1 KULTURA	20
2.2 MÍSTNÍ KULTURA	21
2.2.1 Hmotné prvky místní kultury	22
2.2.2 Nehmotné prvky místní kultury	24
2.3 AKTÉŘI MÍSTNÍ KULTURY	24
2.5 KULTURNÍ POLITIKA.....	25
2.5.1 Kulturní politika České republiky.....	26
2.6 SHRNUÍ.....	28
3 FINANCOVÁNÍ KULTURY	29
3.1 ZDROJE NA FINANCOVÁNÍ KULTURY.....	29
3.1.1 Místní a regionální zdroje	29
3.1.2 Centrální zdroje.....	30
3.1.3 Zdroje z Evropské unie	30
3.1.4 Zdroje podle způsobu poskytované podpory	30
3.2 SHRNUÍ.....	31
II PRAKTICKÁ ČÁST.....	32
4 SOCIOEKONOMICKÁ ANALÝZA OBCE NIVNICE.....	33
4.1 HISTORIE OBCE A SOUČASNOST	33
4.2 ÚZEMÍ	33
4.2.1 Místní akční skupina Východní Slovácko.....	34
4.3 OBYVATELSTVO.....	36
4.3.1 Orgány obce	37
4.4 EKONOMICKÁ SITUACE.....	37

4.4.1	Vývoj nezaměstnanosti	39
4.5	PROGRAM ROZVOJE	39
5	KULTURNÍ INFRASTRUKTURA.....	42
5.1	KOMUNIKACE S VEŘEJNOSTÍ	42
5.2	KULTURNÍ INSTITUCE	42
5.2.1	Společenský dům Beseda	43
5.2.2	Nadační dům Dr. Josefa Kachníka a Komenského výchovatelská knihovna	43
5.2.3	Nivnická riviéra.....	43
5.2.4	Sportovní areál Jiřího Stojana	44
5.2.5	Sportovní areál	44
5.3	AKTÉŘI MÍSTNÍ KULTURY	44
5.4	KULTURNÍ AKCE OBCE	47
5.5	ZHDNOCENÍ STAVU A IDENTIFIKACE PROBLÉMŮ	49
6	NÁVRHY OPATŘENÍ NA PODPORU ROZVOJE KULTURY	52
6.1	KULTURNÍ KOMISE	52
6.2	DEN SPORTU	53
6.3	ÚČAST OBYVATEL OBCE PŘI VÝBĚRU KULTURNÍCH AKCÍ	53
6.4	NAUČÍME TĚ TANČIT – TANEČNÍ KURZY	54
	ZÁVĚR	55
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	57
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....	61
	SEZNAM OBRÁZKŮ	63
	SEZNAM TABULEK.....	64

ÚVOD

Kultura nás provází celým životem a je naší neodmyslitelnou součástí. Setkáváme se s ní každý den. Může nás taktéž ovlivňovat pozitivně či negativně. Kultura tvoří významný prvek při utváření identity jedinců, ale také celé společnosti. Obce jakožto hlavní aktéři kultury udržují tradice, zvyky, folklór, řemesla a společenský život.

K obci Nivnice mám velmi blízký vztah. Od svého útlého věku v obci vyrůstám a žiji dodnes. Na základě výše uvedených informací jsem si zvolila téma, které se zaměřuje na místní rozvoj obce Nivnice prostřednictvím kultury.

Celá bakalářská práce je rozdělena do dvou částí, teoretickou a praktickou.

V úvodu teoretické části bude charakterizován místní rozvoj. První kapitola se bude věnovat vysvětlení základních pojmů, které jsou součástí místního rozvoje. Jde zejména o místní akční skupiny, komunitně vedený místní rozvoj a udržitelný rozvoj.

Druhá kapitola je zaměřena na vysvětlení významu slova „kultura“ a kulturní politiku. Dále je nutno věnovat pozornost rozdělení místní kultury na hmotné a nehmotné prvky. S místní kulturou úzce souvisí aktéři a její následná budoucnost. V závěru kapitoly nastíním kulturní politiku České republiky.

Poslední kapitole bude zaměřena na oblast financování kultury, kde budou kategorizovány a popsány jednotlivé zdroje financování kultury.

V praktické části bude provedena socioekonomická analýza obce Nivnice se zaměřením na historii a současnost, území, kde představím místní akční skupinu Východní Slovácko. Dále věnuji pozornost obyvatelstvu, ekonomické situaci a strategickému dokumentu obce. Součástí je i analýza kulturní infrastruktury. Dílčí částí je rozbor komunikace s veřejností, kulturních institucí včetně kulturních akcí. Taktéž se zaměřím na charakteristiku místních kulturních aktérů.

V neposlední řadě budou uskutečněny rozhovory s vybranými kulturními aktéry obce. Odpovědi vybraných respondentů a analýza obce budou sloužit pro návrhovou část.

K podpoře kulturního rozvoje budou v návrhové části práce navrženy konkrétní opatření na podporu rozvoje kultury v obci.

CÍLE A METODY ZPRACOVÁNÍ PRÁCE

Téma bakalářská práce je „Místní rozvoj obce Nivnice prostřednictvím kultury“. Cíl práce je na základě provedených analýz zjistit skutečný stav kultury obce a navrhnout opatření, která by podpořila kulturní rozvoj. Zaměřím se na místní kulturní aktéry a instituce.

Práce se rozděluje do dvou na sebe navazujících částí.

V teoretické části je pomocí metody literární rešerše vytvořen jednotný náhled na celou problematiku týkající se zvoleného tématu. Informace budou především čerpány z vybraných odborných publikací a internetových zdrojů. Praktická část se zaměřuje na socioekonomickou analýzu a rozbor kulturní infrastruktury obce za účelem zjištění skutečného stavu místní kultury. Pro získání primárních dat, budou navrženy semistrukturované rozhovory s vybranými aktéry místní kultury, které mají taktéž za cíl přiblížit současný stav obce v oblasti místní kultury. Získaná data z analýzy a rozhovorů budou vyhodnocena a následně budou navržena žádoucí opatření, která podpoří kulturní rozvoj obce.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 CHARAKTERISTIKA ZÁKLADNÍCH POJMŮ MÍSTNÍHO ROZVOJE

První kapitola se zabývá místním rozvojem a Ministerstvem pro místní rozvoj, ke kterému se úzce váže Ústav územního rozvoje. Dále stručně charakterizují místní akční skupiny spolu s komunitně vedeným místním rozvojem. V závěru kapitoly popíší udržitelný rozvoj, jeho pilíře, cíle a strategii udržitelného rozvoje České republiky.

1.1 Místní rozvoj

Místní rozvoj můžeme nazvat rozvojem regionálním, který je především využíván ve veřejné správě. Tento pojem je ve své podstatě institucionalizován. Což znamená, že pojem místní rozvoj se vyskytuje v názvech veřejných institucí (např. Ministerstvo pro místní rozvoj). Rozvoj má představovat pozitivní sociální změnu. Mezi hlavní cíle patří kvalita života obyvatel, zaměstnanost, rozvoj služeb, vzdělávání a podobně. (Bernard, 2010, s. 17)

Z ekonomického hlediska rozvoj zvyšuje konkurenceschopnost a výkonnost místní či regionální ekonomiky. K základním ukazatelům ekonomického rozvoje řadíme HDP na hlavu, míru nezaměstnanosti, výši mezd a ekonomický agregát. (Bernard, 2010, s. 17)

Vnímání místního rozvoje pouze jako rozvoje ekonomického zanedbává jiné důležité sociální charakteristiky. O ekonomickém rozvoji je vhodnější uvažovat ve větších prostorových jednotkách, než jakými jsou malé obce. Tyto obce mají oslabenou ekonomickou aktivitu. (Bernard, 2010, s. 17-18)

Podle Damborského lze regionální rozvoj rozdělit do dvou základních přístupů, praktického a akademického.

Praktický přístup zvyšuje potenciál daného území pomocí využívání přírodních zdrojů a prostorové optimalizace socioekonomických aktivit. Potenciál regionů se hodnotí pomocí ukazatelů HDP na obyvatele, míry nezaměstnanosti, průměrné mzdy atd. Tento přístup se zejména vyskytuje v neakademických institucích, tj. krajské, městské a obecní úřady. (Wokoun a kol., 2008, s. 11)

Akademický přístup chápe regionální rozvoj jako aplikaci ekonomie, sociologie a geografie, které řeší jevy či procesy vymezeného území. Toto pojetí je často nazýváno regionalistikou. Oba přístupy se doplňují. (Wokoun a kol., 2008, s. 11)

1.2 Ministerstvo pro místní rozvoj

Ministerstvo pro místní rozvoj je součástí systému ústředních orgánů státní správy České republiky. Hraje ve státní správě významnou roli vzhledem k množství pravomocí, kompetencí a odpovědností za správu finančních prostředků. Ministerstvo bylo zřízeno s účinností od 1. listopadu 1996, má vliv na následující oblasti:

- regionální politika,
- politika bydlení,
- rozvoj domovního a bytového fondu,
- nájem bytů a nebytových prostor,
- územní plánování a stavební řád,
- vyvlastnění,
- investiční politiky,
- cestovní ruch,
- pohřebnictví.

(Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, © 2022)

Kromě výše uvedených kompetencí ministerstvo:

1. spravuje finanční prostředky, které jsou určeny pro politiku bydlení a regionální politiku státu. Koordinuje činnost ministerstev a dalších ústředních orgánů státní správy.
2. Vykonává roli Národního koordinačního orgánu, který poskytuje jednotný rámec pro řízení a realizaci pomoci poskytované ze strukturálních fondů a Fondu soudržnosti.
3. Zajišťuje aktivity spojené s Kohezní politikou EU v ČR, která směřuje ke snižování rozdílů mezi úrovní rozvoje jednotlivých regionů ČR a sblížování ekonomické úrovně mezi EU a ČR.
4. Zabezpečuje účast ČR v Územní agendě EU, která má za cíl vytvářet strategický a akční rámec územního rozvoje Evropy.
5. Poskytuje informační metodickou pomoc vyšším územním samosprávným celkům (ÚSC), a obstarává činnosti spojené s procesem zapojování ÚSC do evropských regionálních agentur.

(Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, © 2022)

Obrázek 1 Logo Ministerstva pro místní rozvoj ČR, Zdroj: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, © 2022

1.2.1 Ústav územního rozvoje

Ústav územního rozvoje zřizuje Ministerstvo pro místní rozvoj. Byl založen 1. 9. 1994 rozhodnutím tehdejšího ministra hospodářství. Zaměřuje se např. na regionální politiku, územní plánování a rozvoj. Jedná se o organizační složku státu a náplň jeho činností je definována následovně:

- zpracování podkladů pro operativní činnost MMR,
- příprava podkladů pro legislativu,
- metodická, konzultační činnost a řešeršní činnost,
- organizace mezinárodního odborného styku a účast na mezinárodních organizacích,
- tvorba informačních systémů,
- vypořádání práv a povinností zrušených inženýrských organizací v ČR.

Ústav tohoto typu je jediným v naší České republice. (Ústav územního rozvoje, © 2001 - 2022)

Obrázek 2 Logo Ústavu územního rozvoje, Zdroj: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, © 2022

1.3 Místní akční skupiny (MAS)

Podle Pelcla (2008, s. 13) místní aktéři společně s partnerstvím soukromé a veřejné sféry tvoří místní akční skupiny. MAS jsou nezávislé skupiny samospráv, neziskových organizací, soukromé a veřejné sféry. Ojedinělým, ale zároveň pozitivním jevem je účast aktivních

občanů v MAS. Partnerství těchto skupin může mít velký vliv na strategické plánování rozvoje venkova. (Oficiální stránky Chytrý region, © 2017)

MAS si hromadně stanovují své cíle a strategie rozvoje, které se realizací vlastních aktivit a podpory místních projektů snaží uskutečnit. Mezi základní cíle řadíme rozvoj venkova, zemědělství a zlepšování kvality života. (Pelcl, 2008, s. 13, Oficiální stránky Chytrý region, © 2017)

Jeden z hlavních nástrojů MAS je získávání a rozdělování dotačních prostředků, které získávají z Evropské unie a národních programů. Prostředky rozdělují subjektům, které jsou součástí jednotlivých MAS. (Pelcl, 2008, s. 13, Oficiální stránky Chytrý region, © 2017)

„Místní akční skupina musí mít právní subjektivitu“ (Pelcl, 2008, s. 14) je možné ji založit jako:

- **občanské sdružení** – podle zákona č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů, ve znění pozdějších předpisů,
- **obecně prospěšnou společnost** – podle zákona č. 248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech, ve znění pozdějších předpisů,
- **zájmové sdružení právnických osob** – podle § 20, písmene f) zákona č. 40/1964 Sb., Občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů.

(Pelcl, 2008, s. 14)

1.3.1 Komunitně vedený místní rozvoj CLLD

Jedná se o metodu, která má zapojit obyvatele daného území do vytváření a provádění integrovaných strategií na místní úrovni. CLLD je přiřadován k Místním akčním skupinám (MAS). Uskutečňuje se prostřednictvím strategií, které berou ohled na místní potřeby. (Blaško, 2017, s. 32, Oficiální stránky Chytrý region, © 2017)

CLLD se orientuje na dané subregionální území a může být účinným nástrojem v době hospodářské krize. Zástupci veřejného a soukromého sektoru zabezpečují implementaci rozvojových strategií. (Blaško, 2017, s. 32)

Podle Blaška (2017, s.34) je hlavní výhodou metody CLLD taková, že místní aktéři nejlépe znají své problémy, které je potřeba odstranit. Komunitně orientovaný přístup je efektivní pouze když se zúčastněné strany podporují a důvěřují si.

Podle Evropské komise může být metoda CLLD užitečná k posílení místní komunity, spolu se znevýhodněnými skupinami a pro spuštění sociální inovace na místní úrovni. (Blaško, 2017, s. 35)

Hlavní témata nástroje CLLD jsou:

- obyvatelstvo a zaměstnanost,
- podnikání a lokální ekonomika,
- životní prostředí a zemědělství,
- rozvoj venkova a služeb ad.

(Oficiální stránky Chytrý region, © 2017)

1.4 Udržitelný rozvoj

„Udržitelný je takový rozvoj, který „zajistí potřeby současných generací, aniž by bylo ohroženo splnění potřeb generací příštích, a aniž by se to dělo na úkor jiných národů. - Brundtland, 1987“ (Maier, 2012, s. 12)

Udržitelný rozvoj je jedinečným druhem rozvoje, protože se snaží odstranit nebo zmírnit nežádoucí projevy rozvoje lidské společnosti. Původní i dnešní ekonomický vývoj se nezvratně podepisuje na fungování naší planety. Přírodní zdroje nejsou nekonečné a naše nadměrné čerpání přírodu ničí. (Ministerstvo životního prostředí, © 2008–2020)

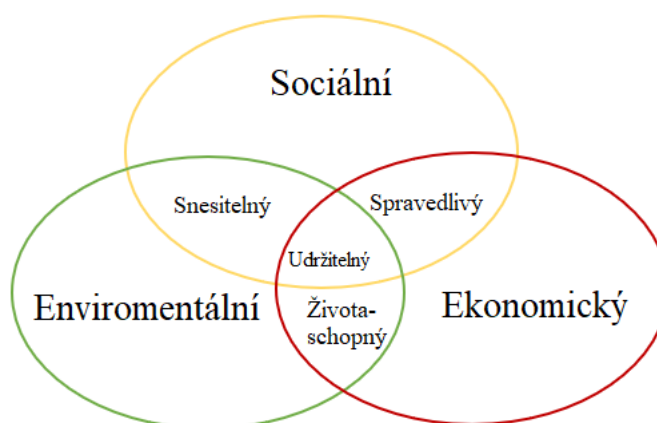
V roce 1983 Světová komise pro životní prostředí a rozvoj začala pracovat na studii, která by prosazovala trvale udržitelný rozvoj. V roce 1987 byla zveřejněna studie Naše společná budoucnost. Zde byl rozvoj poprvé rozdělen do tří propojených oblastí, které se nazývají pilíře udržitelného rozvoje, následně tyto pilíře popisují. (Blewitt, 2015, s. 9, Týden udržitelnosti, © 2022)

Enviromentální pilíř se soustřeďuje na omezování znečištění, šetrnost, ochranu vzácných ekosystémů, a hlavně na boj s klimatickými změnami. Na přírodních zdrojích jako jsou minerály, energie a biologické zdroje jsme závislí, bez nich nejsme schopni přežít a ani se dlouhodobě rozvíjet. Enviromentální pilíř ovlivňuje jak sociální, tak i ekonomický pilíř. (Týden udržitelnosti, © 2022)

Pro **Ekonomický pilíř** je důležité naplňování lidských potřeb. Skládá se z hospodářských aktivit dané společnosti a vytváří oboustranné působení mezi životním prostředím a aktivitami. Při výrobě produktů, služeb se vytváří nevyužitelný odpad a znečištění. Taková

ekonomika, která vytváří odpad nefunguje jako koloběh. Cílem udržitelného rozvoje je dosáhnout takové ekonomiky, která je jednotná a funguje jako koloběh. (Maier, 2012, s. 15, Týden udržitelnosti, © 2022)

Sociální pilíř by měl naplnit sociální potřeby lidí ve společnostech. K tomu je zapotřebí dosažení soudržnosti společností lidí tzv. sociální soudržnost. Soudržnost se vztahuje k nejbližšímu okolí, regionu, státu nebo národnímu společenství. Udržitelná společnost by měla být stabilní a spravedlivá. Občané by se měli vzdělávat, být odpovědní, zajímat se o své okolí, mít úctu, respekt atd. Nikdo nesmí být odsuzován za své názory, pohlaví či národnost. (Maier, 2012, s. 16, Týden udržitelnosti, © 2022)

Obrázek 3 Pilíře udržitelného rozvoje, Zdroj: Ministerstvo životního prostředí, © 2008 – 2020, vlastní zpracování

Cíle udržitelného rozvoje – jedná se o 17 cílů, které schválili všechny členské státy Organizace spojených národů (OSN) v New Yorku v roce 2015. Hlavní cíl je ukončit chudobu a snížit znečištění životního prostředí. Cíle jsou stanoveny na 15 let (2015-2030). (ADRA, © 2020-2022)

- Konec chudoby,
- konec hladu,
- zdraví a kvalitní život,
- kvalitní vzdělání,
- rovnost mužů a žen,
- pitná voda, kanalizace,
- dostupné a čisté energie,
- důstojná práce a ekonomický růst,
- průmysl, inovace a infrastruktura,
- méně nerovností,
- udržitelná města a obce,
- odpovědná výroba a spotřeba,

- klimatická opatření,
- život ve vodě,
- život na souši, mír,
- spravedlnost a silné instituce,
- partnerství ke splnění cílů.

(ADRA, © 2020-2022)

Obrázek 4 Cíle udržitelného rozvoje, Zdroj: Týden udržitelnosti, © 2022

Strategie udržitelného rozvoje České republiky – je strategický dokument s názvem Strategický rámec Česká republika 2030. Byl schválen v roce 2017 a udává směr rozvoje v naší zemi. Jeho plnění má za cíl zvýšit kvalitu života ve všech regionech. Dokument rozděluje dlouhodobé priority do šesti základních oblastí:

1. lidé a společnost,
2. hospodářský model,
3. odolné ekosystémy,
4. obce a regiony,
5. globální rozvoj,
6. dobré vládnutí.

(Ministerstvo životního prostředí, © 2022)

Obrázek 5 Klíčové oblasti Strategického rámce České republiky 2030, Zdroj: Týden udržitelnosti, © 2022

1.5 Shrnutí

V první kapitole jsem představila pojem místní rozvoj, který lze chápat také jako rozvoj regionální. Ministerstvo pro místní rozvoj působí v mnoha oblastech, které mají vliv na místní rozvoj. K místnímu rozvoji se úzce vážou i místní akční skupiny (MAS). Jedná o partnerství soukromé a veřejné sféry s cílem zlepšit kvalitu života ve svém území. Komunitně vedený místní rozvoj je metoda, která se přiřazuje k jednotlivým MAS. Udržitelný rozvoj usiluje o zachování životního prostředí, odstranění chudoby, kvalitní vzdělání a další. Rozděluje se do tří základních pilířů. V další kapitole se zaměřím na kulturu a kulturní politiku.

2 KULTURA A KULTURNÍ POLITIKA

Ve druhé kapitole charakterizují pojem kultura a místní kultura. Také přiblížím aktéry a budoucnost místní kultury. V poslední části kapitoly definuji kulturní politiku a konkretizují kulturní politiku České republiky.

2.1 Kultura

Pojem kultura nelze lehce definovat, jelikož jednotlivé vědní obory jako sociologie, psychologie aj. ji vnímají trochu jinak. (Lochmannová, 2017, s. 94)

„Kulturu je možno chápat jako celistvý komplex zahrnující znalosti, přesvědčení, umění, morálku, právo, zvyky a jakékoliv další schopnosti a návyky požadované po člověku jakožto členu dané společnosti.“ (Lochmannová, 2017, s. 94)

Podle O'Briena (2015, s. 8) je kultura složitý pojem, který lze jen stěží uchopit, protože je velmi komplexní. Romantici v Německu zavedli rozšíření mezi *zivilisation* a *kultur*, které ještě dnes nalezneme v německém jazyku. Výše uvedené rozšíření chápe kulturu jako kreativní úsilí o tvorbu uměleckých děl.

V uplynulých letech je kultura vnímána ve vztahu k Evropské unii jako strategický faktor politického, sociálního a ekonomického rozvoje. Jedním z prvků, který to vysvětluje je uzavření Úmluvy o ochraně a podpoře rozmanitosti kulturních projevů, kterou přijala Organizace spojených národů pro vzdělávání, vědu a kulturu (UNESCO). Jedná se o první mezinárodní dokument, který obsahuje principy a koncepty související s kulturní rozmanitostí. (Ministerstvo kultury, © 2022, Psychogiopoulou, 2015, s. 226)

M. Rassem výše uvedený pojem rozřadil do čtyř jednotlivých kategorií:

První význam se týká lidských činností zaměřených na ekonomické využívání přírodního potenciálu. Především sem lze zařadit chov stád, pěstování rostlina a péči o půdu. Obecně jde o kulturu zemědělství s využitím půdního fondu. Setkáváme se s pojmem „kultura pozemku“, který je dodnes užíván u katastrů nemovitostí, územního plánování nebo regionální politiky. (Patočka a Heřmánková, 2008, s. 9)

Druhý význam je úzce spojen s pedagogikou, vědou a výzkumem. Zabývá se socializací a začleňováním do společnosti pomocí fyzického či duševního rozvoje člověka. Jedná se o kulturní vzdělání, hygienu, ideologii apod. (Patočka a Heřmánková, 2008, s. 9-10)

Třetí význam souvisí s kvalitou mezilidských vztahů s cílem o jejich zlepšení nebo zdokonalení. Význam se pojí s politickou kulturou, kulturním jednáním, kulturou spotřeby a komunikací. Pojmy jako je elegance, vkus, ohleduplnost spojujeme s humanistickými ideály a porovnáváme s pojmy barbarství a nekulturnost. (Patočka a Heřmánková, 2008, s. 10)

Čtvrtý význam se uplatňuje v kultuře duchovní, náboženské a ideologii. Zahrnuje mýty, rituály či normativní aparáty společnosti. V současném období je spojen s náboženským vyznáním, s církví, ale i s náboženskými sektami, extremistickými a etnickými skupinkami. Tyto skupinky se vymykají klasickému kulturnímu kontextu. (Patočka a Heřmánková, 2008, s. 10)

2.2 Místní kultura

Místní kultura je vázána a spjatá s určitým místem. Zemánek (2003, s.15) zjednodušeně definoval místní kulturu jako „stav kultury a jejich složek v prostorově omezeném rámci a čase“. Představují se zde prvky materiální, ale i nemateriální kam řadíme folklór, zvyklosti a elementy z lidové nebo populární kultury. Nepostradatelnou součástí obcí se staly kulturní akce, protože slouží k jejich posílení a rozvoji. (Patočka, Heřmanová, 2008, s. 63, Richards, Palmer, s. 2-3)

Místní kultura je sociokulturní systém, který je regionálně, prostorově a časově omezen. Lze ji rozdělit do provázaných subsystémů např. ekonomický, politický, náboženský či ideologický. Jednotlivé složky těchto subsystémů reagují na vnější prostředí. Podle těchto vlivů mění a přetváří svoji strukturu. Mezi tři základní dimenze, podle nichž můžeme charakterizovat a analyzovat zkoumanou obec patří artefakty, ideové systémy nebo sociokulturní regulativy daného území. (Hubáček et. al, 2015, s. 26).

To, jak bude vypadat místní kultura, závisí na sociálním mikroklimatu vesnice – školství, tradice, historické pozadí, potřeby obyvatelstva. K místní kultuře se pojí tyto následující pojmy:

Folklór je označením pro souhrn lidové moudrosti, které se zachovalo na konkrétním území po předcích. Zahrnuje slovesné projevy – přísloví, hádanky, vyprávění, pohádky. Tradice vzniká dlouhodobě na základě zvyků a koná se každoročně – Velikonoce, masopust, Vánoce, posvícení, ale také obřady – svatba, křest, pohřeb. K podpoře vývoje folklóru

přispívá, osobitý talent, schopnost improvizace a invence. (Patočka a Heřmanová, 2008, s. 63-64)

Zvyklosti jsou charakteristické pro místní skupinu obyvatel, ve které se opakuje stejné chování či jednání. Nacházíme zde lidové a moderní zvyky. (Patočka a Heřmanová, 2008, s. 64)

Lidovou kulturu můžeme vymezit jako kulturu neelitních vrstev společnosti nebo kulturu lidových vrstev. Vzniká především na malých vesnicích. S nástupem industrializace se tyto kultury staly více provázané a interaktivní. (Patočka a Heřmanová, 2008, s. 64)

Populární a masová kultura nese jména lidí, kteří ji představují. První zmínky se datují do 20. století. Tato kultura propaguje zvýšení životní úrovně, vzdělanost a demokratizaci kultur. Charakteristickými rysy jsou boj dobra a zla, kult úspěchu nebo také projev sexuality. (Patočka a Heřmanová, 2008, s. 65)

Ve **venkovské a městské místní kultuře** nelze jednoznačně vymezit hranice. V současné době v atraktivních městských polohách dochází k prolínání venkovských a městských území. Hlavní rozdíl může být v tom, že města mají vyšší sociální heterogenitu a inovativnost. Další rozdíl je v ovlivňování populární kulturou a globalizací, přičemž na venkově hraje významnou roli tradiční lidová kultura. (Patočka a Heřmanová, 2008, s.65– 66)

2.2.1 Hmotné prvky místní kultury

Podle Patočky a Heřmánkové (2008, s. 66) můžeme hmotné prvky rozdělit a podrobněji popsat v následujících dvou skupinách. První skupinou jsou **stavební kulturní památky**, tj. lidová architektura, sakrální, funerální, technické a vojenské památky. Do druhé skupiny **ostatní prvky hmotné místní kultury** patří artefakty, umělecké památky, kulturní krajina, zahrady, parky, flóry fauny. Na rozhraní hmotných a nehmotných prvků lze zařadit tradiční gastronomie a výrobní postupy. (Patočka a Heřmanová, 2008, s. 66)

Lidová architektura vyjadřuje charakteristické vnitřní uspořádání domů na venkově, které jsou posuzovány podle stavebního materiálu, tvaru, orientace, zdobení apod. Na určitém území má lidová architektura status památkové rezervace, památkové zóny nebo skanzenu. (Patočka a Heřmanová, 2008, s. 67)

Sakrální památky tvoří hlavní složku městské i venkovské místní kultury. Řadíme zde kláštery, kostely, katedrály, chrámy, kříže apod. Lokalizace těchto památek není náhodná,

má svá pravidla (např. kostel je umístěn na vyvýšené místo z důvodu viditelnosti). (Patočka a Heřmanová, 2008, s. 67)

Funerální památky jsou umístěny na klidném místě, obklopeny přírodou, většinou na okraji obce, výjimku tvoří střední a velká města. Funerální památky představují např. hrobky, márnice a kostnice. (Patočka a Heřmanová, 2008, s. 69)

Městská architektura je protipól lidové architektury v podobě měšťanských domů, paláců, radnic, věží apod. Nástroje, které uschovávají kulturní a historické hodnoty těchto památek jsou památkové rezervace nebo městské památkové zóny. (Patočka a Heřmanová, 2008, s. 71)

Pánská sídla jsou veškeré stavby, které vyobrazují hrady, zámky, paláce. Lze sem přidat i dochované zříceniny hospodářských budov. (Patočka a Heřmanová, 2008, s. 70)

Umělecké, uměleckořemeslné a ostatní drobné památky stojí jako samostatná díla nebo patří k velkým stavbám. Do skupiny těchto památek řadíme významné i méně významné události, pamětní desky a zvony. (Patočka a Heřmanová, 2008, s. 74)

Drobné artefakty se vztahují k hmotným předmětům, které reprezentují nehmotnou kulturu konkrétního regionu. Artefakt je fyzický objekt spojený s lidskou činností, tj. kronika, keramika nebo lidové kroje. (Patočka a Heřmanová, 2008, s. 75)

Historické zahrady, parky a arboreta se nachází kolem historických budov, mají typické uspořádání. Jsou to plochy, kde jsou vysázeny dřeviny a tvoří parkovou sbírku dřevin. (Patočka a Heřmanová, 2008, s. 77-78)

Archeologické památky představují základy budov, svatyň, nalezišť nebo chráněná místa. (Patočka a Heřmanová, 2008, s. 78)

Kulturní infrastruktura území představuje materiálně-technické zázemí pro uskutečnění živé kultury. Základní kulturní infrastrukturu tvoří kulturní domy, muzea, centra i místní knihovny. Může ji tvořit také hospoda, náměstí nebo sokolovna, tyto prvky řadíme mezi neoficiální infrastrukturu. (Patočka a Heřmanová, 2008, s. 79)

Pod pojmem **kulturní organizace a instituce** si můžeme představit obecní úřad, místní školu nebo fungující faru. Kulturní instituce nepředstavují jen samostatné stavby, ale mají možnost naplňovat poslání v rámci podpory. (Patočka a Heřmanová, 2008, s. 79)

Tradiční gastronomie či tradiční výrobní postupy tvoří významnou část místní kultury do které spadají tradiční jídla, postupy výroby a tradiční výrobky. (Patočka a Heřmanová, 2008, s. 79)

2.2.2 Nehmotné prvky místní kultury

Tyto prvky jsou takzvaně neviditelné či hůře zmapovatelné elementy lokální kultury. Nehmotné prvky, které následně podrobněji popíši jsou tvořeny převažujícím stylem života, náboženským životem, ale také tradičními zvyky, nemateriálními složkami a oslavami. (Patočka a Heřmanová, 2008, s. 79)

Převažující způsob života lidí utváří místní kulturu. Jednotlivé kultury se od sebe liší tradicemi, myšlenkami, zvyky a postupy. Život lidí je ovlivňován znaky např. vzdělání, volnočasové aktivity nebo politické události. (Patočka a Heřmanová, 2008, s. 79)

Náboženský a spolkový život úzce souvisí s historickými tradicemi daného území a generačním přenosem hodnot. Mezi hlavní představitele patří myslivci, hasiči, chovatelé a další. (Patočka a Heřmanová, 2008, s. 80)

Tradiční zvyky a oslavy – dodržování zvyků a oslav odráží míru tradicionalisty a zakotvenosti v území. V České republice se dodnes dodržuje masopust, stavění máje, Mikulášská nadílka, karneval a jiné. (Patočka a Heřmanová, 2008, s. 80)

Ostatní nemateriální složky místní kultury – mezi tyto složky patří nářečí, lidová slovesnost, pověsti, tance, typická jména nebo příjmení. (Patočka a Heřmanová, 2008, s. 82)

2.3 Aktéři místní kultury

K aktérům místní kultury řadíme místní občany, chalupáře, různá sdružení, místní umělce, neziskové organizace i instituce veřejné správy. (Patočka a Heřmanová, 2008, s. 82)

Pro aktéry je charakteristické se podílet na místním společenském životě, zakládat zájmové organizace a kroužky např. svaz zahrádkářů, myslivců, včelařů, taneční nebo pěvecký sbor. Také se zaměřují na oblast kultury a zakládají vlastivědně zaměřena sdružení, nadace snažící se o obnovu kulturních památek. Politické strany nebo církve taktéž může přispět k rozvoji lokálního kulturního života. Kroužky založené místní školou by měli usilovat o obnovení či zachování lokálních tradic a zlepšovat úroveň kulturního života. (Patočka a Heřmanová, 2008, s. 82-83)

2.4 Budoucnost místní kultury

Duchovní základ velmi ovlivněný tradicí je důležitý pro následnou existenci místní kultury. Jenomže žádné místní kulturní jevy a subjekty neexistují sami o sobě, ale jsou ovlivňovány společenskou, politickou a ekonomickou situací nadřazeného území. Můžeme říci, že historické danosti a hmotné podmínky jsou jen jedním z mnoha předpokladů místního kulturního života. Nejdůležitějším faktorem je lidský element. Činnosti místních obyvatel můžou nepříznivé podmínky vyrovnat, a naopak ty výhodné znásobit. Toto lze uplatnit pro venkovská sídla a také pro města. (Patočka a Heřmanová, 2008, s. 83)

V České republice jsou obce z pohledu přežití místní kultury velmi různorodé. Obce se odlišují svou kulturní základnou, historickým rámcem, administrativní pozicí, geografickou polohou či aktuálním sociokulturním klimatem. To, ale neznamená, že výše uvedené podmínky mají zásadní vliv na současnou podobu živé kultury. (Patočka a Heřmanová, 2008, s. 84)

S postupným vývojem technologií lze předpokládat, že poptávka po kulturním životě bude směřována do míst s vyšší kulturní vybaveností. Tato vývojová tendence může vést k umrtvení místní kultury v obcích kde nyní spolkový a kulturní život mizí. (Patočka a Heřmanová, 2008, s. 84)

Oživujícím prvkem může být geografická difúze u které se potvrdilo, že funguje v oblasti lokálně kulturních aktivit. Pozitivní podnět jedné obce může vyvolat podobnou činnost v obci sousední. Také si mohou vyměňovat zkušenosti nebo spojit finance na společné aktivity. (Patočka a Heřmanová, 2008, s. 85)

2.5 Kulturní politika

Podle Bačuvčíka (2012, s. 53) státní politika každého státu udává směr své kulturní politice a kulturnímu životu. Pro kulturní politiku je důležitá církevní a politická podpora. Bez uvedených podpor by nemohlo vzniknout kulturní dědictví, které máme dnes k dispozici.

Kulturní politiky států lze rozlišit podle míry a povahy vnitřních a vnějších faktorů. K vnitřním faktorům z krátkodobého hlediska řadíme vládní programy, politické klima a v neposlední řadě hospodářskou situaci dané země. K dlouhodobým vnitřním faktorům přiřazujeme zejména kulturní úroveň obyvatel, kulturní tradice, povahu kulturních zájmů a potřeb. Vnější faktory definujeme politickou situací, zvyklostmi a trendy v národním prostředí. (Bačuvčík, 2012, s. 53)

Na základě přístupu jednotlivých států k oblasti kultury rozlišujeme čtyři základní modely kulturní politiky. Podle svého přístupu je stát v roli ulehčovatele, patrona, architekta nebo konstruktéra. (Bačuvčík, 2012, s. 53)

Přístup **ulehčovatel** nalezneme ve Velké Británii či Itálii. Jedná se podporu neziskových amatérských nebo profesionálních kulturních institucí. Hlavním zájmem je podpora procesu tvorby. Financování nezastupuje pouze stát, ale i vnější soukromé zdroje např. donátoři při využití daňových slev. (Bačuvčík, 2012, s. 53-54)

Stát je v roli **patrona** zdrženlivý, proto je podpora realizována principem uměleckých rad, které jsou nezávislé na státní správě. O financích rozhodují státní instituce, avšak neovlivňují, kdo se stane příjemcem této podpory, protože rozdělování zdrojů spočívá na principu konkurence a soutěže. S modelem patron se setkáme v Dánsku, Finsku nebo Německu. (Bačuvčík, 2012, s. 54)

Architekt podporuje oblast kultury pomocí Ministerstva kultury, které samo rozhoduje o financování. Ale podobu kulturní infrastruktury do jisté míry pořád určuje stát. Tento model uplatňuje Nizozemsko a Lucembursko. (Bačuvčík, 2012, s. 54)

Model **konstruktér** je z jednoho pohledu extrémní, jelikož stát počítá s vlastnictvím a ovlivňováním celé oblasti kultury. Je vyžadováno členství ve státem zřízených uměleckých asociacích. Setkáváme se s ním v totalitních režimech. (Bačuvčík, 2012, s. 54)

2.5.1 Kulturní politika České republiky

V České republice je kulturní politika koncepčním řízením sektoru kultury, ve kterém jsou definovány vize, cíle, priority, zároveň jsou vytvořeny zásady a nástroje pro jejich naplnění. Jedná se o politický program aktuální vlády v oblasti kultury s národní a mezinárodní vazbou, zejména s členy EU. (Tittlebachová, 2011, s. 130)

Na kulturní politiku jsou napojeny kraje a obce, se svými dokumenty (Programy rozvoje), ve kterých je kultura chápána jako jeden z nejdůležitějších faktorů regionálního rozvoje. V souvislosti s kulturou v dokumentech rozlišujeme tři základní znaky:

- ekonomické využití kulturního dědictví,
- rozšířená podpora kulturních služeb a infrastruktury ve venkovských oblastech,
- aspekty jako kvalita života, identita, rozvoj lidských zdrojů aj.

(Tittlebachová, 2011, s. 135)

V roce 2001 se v České republice schválila první koncepce pod názvem **Strategie účinnější podpory kultury (Kulturní politika)**. Stanovuje základní funkce kultury jako celek pro společnost, a pro jednotlivé občany. Plnění cílů nebylo stoprocentní z důvodů nedostatečné spolupráce, nepřesných kritérií u jednotlivých programových cílů a neznalosti programu u nestátních neziskových organizací. (Tittlebachová, 2011, s. 130-131)

Vláda České republiky v září roku 2021 schválila nový strategický dokument **Státní kulturní politika 2021–2025+**, který představuje strategický rámec pro roli kultury a kreativity. Hlavním cílem politiky je širší koncepce kultury a kreativity jako mezisektorové oblasti, která je součástí společnosti a hospodářství. Nezbytnost této transformace poukázala probíhající pandemie Covid-19. Mělo by jít o rozšíření působností Ministerstva kultury, aby bylo správcem celého sektoru. Ministerstvo musí být schopným partnerem pro veřejnou správu a také soukromý sektor. (Státní kulturní politika 2021-2025+, 2022)

Dokument obsahuje šest strategických cílů. První tři se zaměřují na tradičnější oblasti Ministerstva kultury. Další tři rozvíjí nové oblasti, zvyšují výkonnost a efektivitu ministerstva ke správě kulturního a kreativního sektoru. (Státní kulturní politika 2021–2025+, 2022)

Cíl 1: Zvyšování dostupnosti a přístupnosti kultury – digitalizace, volné vstupy do nejdůležitějších státních institucí při kompenzaci výpadků příjmů ze vstupného. (Státní kulturní politika 2021-2025+, 2022)

Cíl 2: Účinná péče o kulturní dědictví – provázanost legislativních, finančních a systémových nástrojů. Rozvoj Integrovaného systému ochrany movitého kulturního dědictví a technologická modernizace kulturních institucí pečujících o kulturní dědictví. (Státní kulturní politika 2021-2025+, 2022)

Cíl 3: Rozvoj živého umění – rozvoj lidského kapitálu, zabezpečování umělců, podpora síťování a dovedností. (Státní kulturní politika 2021-2025+, 2022)

Cíl 4: Rozvoj kulturních a kreativních odvětví – transformace Státního fondu kinematografie na Státní fond Audiovize, novelizace zákona o některých druzích podpory kultury. (Státní kulturní politika 2021-2025+, 2022)

Cíl 5: Tento cíl se zaměřuje na mezisektorovou spolupráci. Ministerstvo kultury se stane aktivnějším partnerem pro své klíčové aktéry. (Státní kulturní politika 2021-2025+, 2022)

Cíl 6: Ministerstvo kultury by se mělo transformovat, aby efektivně podporovalo celý kreativní a kulturní sektor. (Státní kulturní politika 2021-2025+, 2022)

2.6 Shrnutí

V rámci téhle kapitoly jsem představila kulturu, místní kulturu a kulturní politiku. Vysvětlila rozdíly mezi hmotnými a nehmotnými prvky místní kultury. Budoucnost místní kultury je vysoce ovlivňována situací v dané zemi. Kulturní politika je závislá na státní politice a rozdělujeme ji do čtyř modelů. Česká republika v roce 2021 schválila nový dokument s názvem Státní kulturní politika 2021-2025+, ve kterém si vytýčila šest hlavních cílů. V další kapitole představím oblast financování kultury.

3 FINANCOVÁNÍ KULTURY

Bačuvčík (2012, s. 177) uvádí, že kultura a její neziskový sektor získávají finanční prostředky z více zdrojů. Může se jednat o vlastní či cizí zdroje. Kulturní akce jsou nejčastěji financovány z veřejných zdrojů od státu, ministerstev, obcí a krajů. Do financování se mohou zapojit i firmy se svými soukromými zdroji.

3.1 Zdroje na financování kultury

Podle Pekové, Pilného a Jetmara (2012, s. 302-303) kulturní organizace nejčastěji vystupují jako příspěvkové organizace, které zřizuje obec, kraj nebo Ministerstvo kultury. Financování kulturních statků se rozděluje podle právní povahy, způsobu a lokalizace.

Dle právní povahy – rozdělujeme zdroje na soukromé a veřejné. Veřejné zdroje mají dominantní postavení.

Dle způsobu – rozlišujeme přímé a nepřímé rozdělování finančních prostředků.

Dle lokalizace – lze zdroje rozdělit na místní a centrální.

3.1.1 Místní a regionální zdroje

Financování místní kultury obecně spadá do těchto základních skupin: prostředky rozpočtů municipalit a krajů, tržby od obyvatel, sponzorské dary, prostředky státního rozpočtu, příjmy z hospodářské činnosti kulturních organizací. (Peková, Pilný a Jetmar, 2012, s. 303)

Prostředky rozpočtů municipalit – k jejich hlavní činnosti patří provoz knihoven, muzeí a různých neziskových organizací, které mohou být státní i soukromé. K realizaci municipálních aktivit je potřebné, aby občané měli potřebu místní kultury. Obce si při sestavování rozpočtu musí rozhodnout, jaké činnosti a v jakém rozsahu budou finančně podporovat. (Peková, Pilný a Jetmar, 2012, s. 303)

Prostředky dobrovolných svazků obcí a prostředky krajů – jeden z hlavních cílů sdružených obcí je společné financování kulturních statků např. opravy kulturních památek. Odbor kultury kraje je rozdělen na oddělení kultury a oddělení památkové péče. Uvedená oddělení se starají o kulturní památky, programy restaurace nebo záchrany dědictví, zajišťují chod muzeí, galerií aj. (Peková, Pilný a Jetmar, 2012, s. 303)

3.1.2 Centrální zdroje

K nejdůležitějším centrálním zdrojům patří – Státní fond kultury ČR, Státní fond pro podporu a rozvoj české kinematografie a státní rozpočet s kapitolou MK. (Peková, Pilný a Jetmar, 2012, s. 303)

Ministerstvo kultury se svým rozpočtem – ve státním rozpočtu jsou vyčleněny finanční prostředky, které jsou využívány na provoz – příspěvkových organizací, které zřizuje MK. Jedná se o provoz knihoven, Národního divadla, Národního muzea, výdaje na výzkum a vývoj, dotace územním rozpočtům, financování fondů atd. (Peková, Pilný a Jetmar, 2012, s. 304)

Státní fond kultury ČR – je samostatnou právnickou osobou, kde v čele stojí ministr kultury. Fond získává zdroje z – úroků, výnosů z majetkových účastí, cenných papírů, pohlednic, sbírek aj. Z fondu jsou poskytovány dotace, půjčky a návratné finanční výpomoci. (Peková, Pilný a Jetmar, 2012, s. 303-304, Zákon č. 239/1992 Sb.)

Státní fond pro podporu a rozvoj české kinematografie – vznikl roce 2013 na základě zákona č. 496/2012 Sb. o audiovizuálních dílech a podpoře kinematografie a o změně některých zákonů. Poskytuje podporu kinematografie, vykonává majetková autorská práva a správu poplatků, také poskytuje filmové pobídky atd. (Státní fond kinematografie, © 2022)

Každý rok **Ministerstvo kultury vypisuje dotační programy**, do kterých se můžou přihlásit obce, kraje, příspěvkové organizace a další. K nejdůležitějším programům patří – Program záchrany architektonických dědictví a Program kulturní aktivity. (Peková, Pilný a Jetmar, 2012, s. 305)

3.1.3 Zdroje z Evropské unie

Finanční prostředky z Evropské unie jsou rozděleny do dvou fondů, a to do fondu Culture a Media. Fond Culture podporuje roli kultury v hospodářském a společenském vývoji země, zatímco Fond Media slouží k zachování evropského kinematografického a audiovizuálního dědictví. (Peková, Pilný a Jetmar, 2012, s. 305)

3.1.4 Zdroje podle způsobu poskytované podpory

Zdroje podle způsobu poskytované podpory se dělí na přímé a nepřímé. "Zdroje přímé podpory jsou tvořeny prostředky od ziskových subjektů a veřejných rozpočtů, prostředky z poplatků nebo příspěvků od nadací, sponzorství aj. Zdroje nepřímé podpory především

představují daňové úlevy pro neziskové organizace např. nadace. (Peková, Pilný a Jetmar, 2012, s. 306)

3.2 Shrnutí

Ve třetí kapitole jsem představila financování kultury, které se dělí na více zdrojů. Dělíme je na zdroje dle podle povahy, způsobu a lokalizace. Poznatky získané v teoretické části navazují na praktickou část bakalářské práce.

PRAKTICKÁ ČÁST

4 SOCIOEKONOMICKÁ ANALÝZA OBCE NIVNICE

Socioekonomická analýza představuje základní informace o obci, které vychází z dostupných zdrojů. V kapitole charakterizují oblasti historie, území, obyvatelstva, ekonomické situace a strategický dokument.

4.1 Historie obce a současnost

Nivnice je jedna z nejstarších obcí na jihovýchodní Moravě, první zmínku datujeme do roku 1261. Obec byla darována klášteru ve Vizovicích. Když byl vizovický klášter zničen jeho statky si rozdělila tehdejší šlechta. Rod z Víckova, Cimburkové si ponechali Nivnici. (Nivnice, © 2022)

V 16. století se poprvé objevuje označení městečko. V roce 1592 se podle získaných důkazů v Nivnici, jako syn mlynáře narodil učitel národů Jan Amos Komenský. (Nivnice, © 2022)

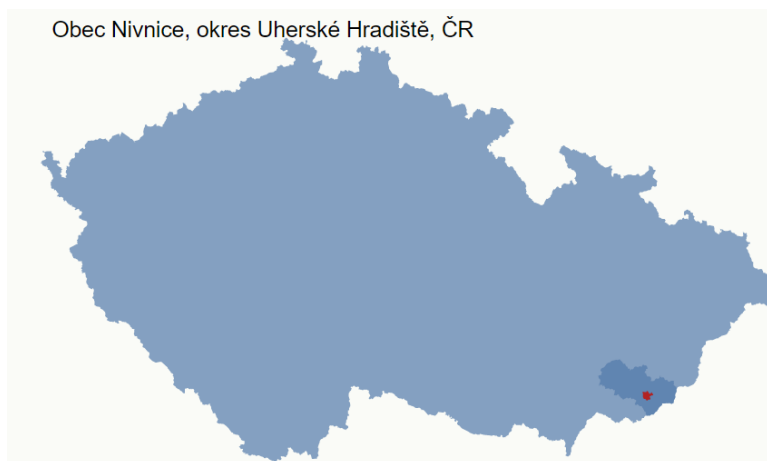
Nové období nastalo v 19. století, kdy se obec stala součástí politického a soudního okresu Uherský Brod až do roku 1960. K hlavním změnám patří zřízení obecní samosprávy s obecním výborem a starostou. Mezi lety 1926 až 1935 se vybudovala nová radnice a měšťanská škola. (Nivnice, © 2022)

V současnosti jde o stále se rozvíjející obec s příznivou polohou. Momentálně v Nivnici žije 3334 obyvatel a celková rozloha činí 2547 hektarů. Mezi hlavní dominanty obce patří kostel sv. Andělů strážných, Kaple Nejsvětější trojice a Bartkův mlýn. Dnes je obec žádaným místem pro život z důvodů dobré infrastruktury, působení školky, školy, zdravotního střediska, obchodů a dalších služeb. (Nivnice, © 2022)

4.2 Území

Obec se nachází v okrese Uherské Hradiště, je součástí Zlínského kraje. Rozprostírá se v nížině, kterou na jižní straně lemují Bílé Karpaty s nejvyšším vrcholem Velká Javořina (970 m. n. m.). Obcí protéká řeka Nivnička, která teče až do nedalekého města Uherský brod, tam se vlévá do řeky Olšavy. (Nivnice, © 2022)

Mezi nejbližší sousedící obce patří Korytná, Dolní Němčí a Suchá Loz, město Uherský Brod je od Nivnice vzdáleno 7 km.

Obrázek 6 Poloha obce Nivnice na mapě ČR, Zdroj: kurzy.cz, © 2000–2022

4.2.1 Místní akční skupina Východní Slovácko

Nivnice je součástí místní akční skupiny Východní Slovácko. Dohromady MAS tvoří 32 subjektů a z toho je 12 obcí. Spolek vznikl v roce 2005 jako občanské sdružení, působí na území o rozloze 250 km². V MAS žije dohromady 37 tis. obyvatel. (MAS Východní Slovácko, z. s., © 2022)

Hlavním úkolem MAS Východní Slovácko je rozvoj vymezeného území v odlišných oblastech např. kulturní dění, životní prostředí, občanská vybavenost a další. Schválený dokument musí obsahovat jednotlivé části:

- analytická část,
- strategická část,
- implementační část,
- finanční plán,
- indikátorový plán.

MAS Východní Slovácko, z. s., © 2022)

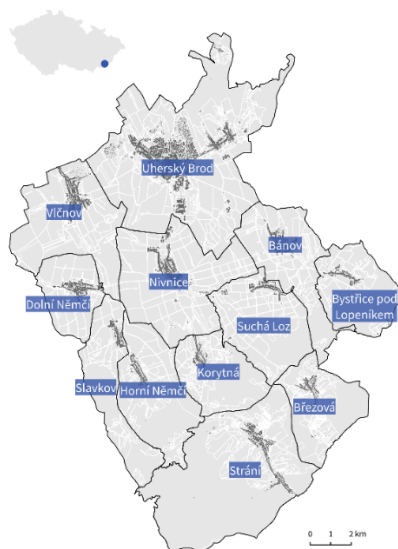
Při zahájení činnosti MAS Východní Slovácko byl schválen Strategický plán LEADER 2007–2013, který vymezil priority a cíle rozvoje území. Pro druhé období 2014–2020 byla schválena Strategie komunitně vedeného místního rozvoje (SCLLD) s názvem „Barevná venkovská harmonie“. (MAS Východní Slovácko, z. s., © 2022)

V současnosti se připravuje SCLLD pro období 2021-2027. Nejvyšší orgán MAS a Ministerstvo pro místní rozvoj již schválili koncepční část tohoto strategického dokumentu. Nyní se vypracovává tzv. Akční plán. (SCLLD 2021-2027, © 2022)

V koncepčním dokumentu SCLLD 2021-2027 jsou u cíle A. Zvyšování kvality života obyvatel opatření, která se zaměřují na oblast kultury, konkrétní opatření A.2.2 Rozvoj společenského, kulturního, sportovního a komunitního života a opatření A.2.3 Obnova, uchování a rozvoj kulturního dědictví. U uvedených opatření nalezneme následující aktivity např.:

- podpora a pořádání společenských, kulturních a sportovních aktivit,
- rozšíření nabídky aktivit umožňující starším občanům se aktivně podílet na společenském životě,
- modernizaci zázemí a vybavení veřejných a kulturních služeb, sportovních, volnočasových, spolkových a jiných komunitních aktivit (včetně knihoven, komunitních center a veřejných budov),
- revitalizace muzeí, expozice, depozitáře, technické zázemí, návštěvnická centra, edukační centra, restaurování, vybavení pro konzervaci a restaurování, evidence a dokumentace sbírkových fondů a další.

(SCLLD 2021-2027, ©2022)

Obrázek 7 Místní akční skupina Východní Slovácko, Zdroj: MAS Východní Slovácko, © 2022

4.3 Obyvatelstvo

V obci Nivnice bylo k 1.1.2022 evidováno 3334 obyvatel. Podle uvedené tabulky zjišťujeme, že počet dětí do 18 let tvoří v roce 2022 1/5 z celkového počtu obyvatel. Pozitivní tendenci ve sledovaných letech můžeme zaznamenat u nově přihlášených občanů.

Tabulka 1 Evidence obyvatel v obci Nivnice mezi lety 2020-2021, Zdroj: Nivnické noviny, vlastní zpracování

Rok	Přihlášení	Odhlášení	Děti do 18 let	Dospělý	CELKEM OBYVATEL
2021	84	66	658	2 695	3 353
2022	70	68	642	2 692	3 334

Z údajů níže uvedené tabulky lze vidět, že v obci od roku 2019 dochází k poklesu obyvatelstva. Největší odchylka byla mezi lety 2019–2020, kdy došlo v obci k poklesu o 23 občanů. Tento jev mohl nastat úmrtím nebo vystěhováním. Narození nových dětí má podle tabulky stoupající charakter, což je pozitivní jev z důvodu usazování se mladých lidí, kteří jsou důležití pro neustálý rozvoj obce.

V roce 2020 se přistěhovalo 90 lidí, jedná se o nejvyšší nárůst během pozorovaných let. Mezi lety 2019 a 2020 došlo k nárůstu přistěhování o 41 %. Tento fakt mohl být podpořen prodejem stavebních pozemků na území obce Nivnice.

Tabulka 2 Demografické ukazatele obce Nivnice v letech 2016-2020, Zdroj: lags, vlastní zpracování

Rok	Ženy	Muži	Narození	Děti do 18 let	Přistěhovalí	Senioři	CELKEM OBYVATEL
2016	1 688	1 628	36	509	67	645	3316
2017	1 703	1 643	33	514	62	657	3346
2018	1 710	1 659	36	522	47	658	3369
2019	1 709	1 648	31	530	46	670	3357
2020	1 692	1 642	46	548	90	677	3334

4.3.1 Orgány obce

Obecní úřad vykonává přenesenou působnost, v jeho čele působí starosta a místostarostka spolu s dalšími zaměstnanci.

Zastupitelstvo je hlavním samosprávným orgánem obce, vydává obecně závazné vyhlášky, je tvořeno 15 členy. Rada se skládá z 5 členů, kteří vydávají nařízení.

4.4 Ekonomická situace

Rozpočet obce každý rok schvaluje zastupitelstvo, dělí se na příjmy a výdaje. Dne 16.12. 2021 byl schválen rozpočet pro rok 2022. Tabulka č. 3 zobrazuje jeho podobu ke dni 28. 2. 2022. Můžeme vidět, že obec má vysoké příjmy i výdaje. Přebytek je plánovaný skoro ve výši 15 mil. Kč. Příjmy jsou vysoké příčinou dotací v hodnotě 33 mil. Kč. Výdaje značně ovlivňuje plánovaná rekonstrukce Základní školy a mateřské školy J. A. Komenského, která je odhadována na 30 mil. Kč. Skutečné plnění se zatím pohybuje kolem 12 %.

Tabulka 3 Schválený rozpočet obce Nivnice ke dni 28. 2. 2022 v tis. Kč, Zdroj: Nivnice, © 2022, vlastní zpracování

ROZPOČET OBCE KE DNI 28. 2. 2022 V TIS. KČ			
PŘÍJMY		VÝDAJE	
Schválený rozpočet	99 554	Schválený rozpočet	84 603
Skutečné plnění	12 178	Skutečné čerpání	10 675
Plnění v %	12, 19	Plnění v %	12, 46

Níže uvedená tabulka č. 4 zobrazuje rozpočty obce od roku 2017 až do roku 2021. Tabulka je rozdělená na příjmy a výdaje, kde jsou konkrétně zaznamenány schválené rozpočty a jejich skutečné plnění. V letech 2017, 2019 a 2021 měla obec vysoký schodek, což znamená že výdaje byly vyšší než příjmy. Šlo zejména o kapitálové výdaje použity na přístavbu domu Beseda, rekonstrukce silnic a další nutné obecní úpravy.

Tabulka 4 Příjmy a výdaje obce Nivnice v letech 2017–2021 v tis. Kč, Zdroj: monitor státní pokladna, vlastní zpracování

ROK	PŘÍJMY		VÝDAJE	
	Schválený rozpočet	Skutečné plnění	Schválený rozpočet	Skutečné plnění
2017	46 340	55 281	88 918	90 390
2018	67 393	77 649	86 060	70 654
2019	100 152	98 456	114 299	107 628
2020	108 417	104 531	125 365	99 851
2021	66 689	78 709	80 669	98 350

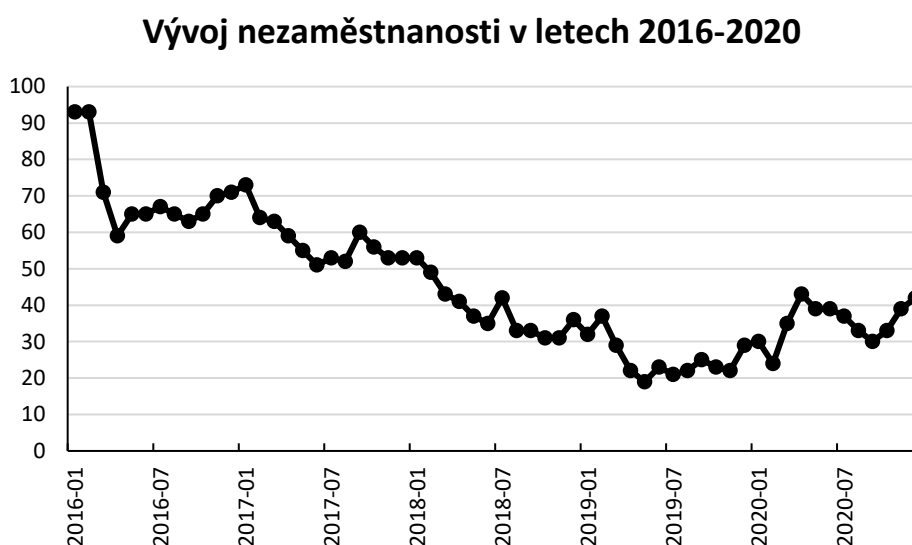
Tabulka č. 5 zobrazuje všechny plánované výdaje na kulturu v roce 2022. Podle rozpočtu jsem je rozdělila do dvou uvedených oblastí. Výdaje jsou směřovány na příspěvky knihovně, církevním právnickým osobám a spolkům. Obec finančními prostředky podporuje sportovní organizace, zájmovou činnost a rekreace. Údržba a rekonstrukce sportovních zařízení patří mezi značné výdaje, z důvodů zvyšování kulturní atraktivity obce po ukončení vládních nařízení vztahující se k pandemii COVID-19. Do výdajů se samozřejmě musí zahrnovat platy, energie, drobné opravy, dary a nákup materiálu a zboží.

Tabulka 5 Plánované výdaje v tis. Kč na kulturu v roce 2022, Zdroj: Nivnice, © 2022, vlastní zpracování

PLÁNOVANÉ VÝDAJE V TIS. KČ NA KULTURU V ROCE 2022			
Činnosti knihovnické a ostatní záležitosti kultury, ostatní záležitosti kultury, církví a sděl. prostředky		Sportovní zařízení v majetku obce, využití volného času dětí a mládeže a zájmová činnost a rekreace	
Činnosti knihovnické	720	Sportovní zařízení ve vlastnictví obce	3 468
Ostatní záležitosti kultury	1 206	Využití volného času dětí a mládeže	0
Ostatní záležitosti kultury, církví a sděl. prost.	350	Ostatní zájmová činnost a rekreace	220
CELKEM	2 276	CELKEM	3 688

4.4.1 Vývoj nezaměstnanosti

Na obrázku č. 8 zaznamenávám vývoj nezaměstnanosti v obci za období 2016-2020. V pozorovaných letech byla nejvyšší nezaměstnanost v roce 2016. Naopak nejnižší byla vykázána v roce 2019, kdy v celé České republice byla nezaměstnanost kolem 2 %. Míra nezaměstnanosti není konstantní, ale variabilní, mění se dle počtu pracovních míst na trhu práce. S výskytem nemoci COVID-19 v roce 2020 se začala postupně zvyšovat nezaměstnanost. Tato situace nemile ovlivnila společnosti, které zaměstnávali občany v dané lokalitě, na kterou se tato práce zaměřuje.

Obrázek 8 Vývoj nezaměstnanosti obce Nivnice v letech 2016–2020, Zdroj: lags, © 2022, vlastní zpracování

4.5 Program rozvoje

Program rozvoje obce byl schválen zastupitelstvem v roce 2017, je vytvořen na období let 2017-2022. Tento strategický dokument byl vypracován ve spolupráci s MAS Východní Slovácko. Program rozvoje je rozdělen na část analytickou, syntetickou a návrhovou. (Nivnice, © 2022)

Na základě analytické části si obec v části návrhové stanovila pět strategických cílů, které se budou na daném území realizovat. Tyto cíle se mnoha směrech prolínají, doplňují a tvoří jeden celek. (Nivnice, © 2022)

Kvalitní infrastruktura je prvním strategickým cílem. Pro obec je důležité, aby měla dohотовenou a konformní infrastrukturu. Jedná se o vybudování cyklostezky mezi obcemi Nivnice a Suchá Loz, rekonstrukci pozemních komunikací, opravu a budování nové

kanalizace a mnoho dalších aktivit. Cíl má stanoveny předpokládané náklady, které financuje s pomocí MAS Východní Slovácko ve výši 32,3 mil. Kč. (Program rozvoje obce 2017-2022, 2022)

Druhým cílem je **rozvoj zázemí pro bydlení**. Cíl se vztahuje k občanů, kteří mají zájem o vybudování dalšího zázemí pro bydlení. Obec si chce udržet zdejší obyvatele, ale také usiluje o jejich nárůst. Cíle se zaměřuje na vymezení nových rozvojových ploch pro bydlení a budování bytů pro odlišné sociální skupiny. Mezi nejdůležitější plány patří vybudování bydlení pro seniory a startovací byty. Předpokládané náklady činí 78,4 mil. Kč. Jako zdroj financování obec uvádí dotační titul, vlastníky a obecní úřad. (Program rozvoje obce 2017-2022, 2022)

Hlavním strategickým cílem pro mou práci je **rozvoj sportovních, kulturních a dalších aktivit**. Podle níže uvedené tabulky č. 3 má obec v plánu rekonstruovat a stavět sportovní a kulturní objekty. Bude posílena sportovní infrastruktura, volnočasové aktivity a spolkový život. Také je v plánu rekonstrukce kaple na Hůrce. (Program rozvoje obce 2017-2022, 2022)

Jako vysokou prioritu obce uvádí přístavbu ke společenskému domu Beseda. Uvedená je již splněná a vyhrála ocenění stavba roku 2020 Zlínského kraje. Badmintonová hala je finančně náročná stavba, kterou obec plánuje zahájit v roce 2023. Hala bude propojena se sportovní halou a relaxačním centrem. Cena uvedené haly je odhadována až na 60 mil. Kč. Předpokládané náklady bude hradit obec s pomocí dotačního titulu.

Obrázek 9 CÍL 3: Rozvoj sportovních, kulturních a dalších volnočasových aktivit, Zdroj: Program rozvoje obce 2017-2022, interní informace obce, vlastní zpracování

CÍL 3: Rozvoj sportovních, kulturních a dalších volnočasových aktivit				
Název aktivity	Priorita	od-do	Předpokládané náklady (v tis. Kč)	Zdroj financování
Pódium – odloženo	nízká	2023–2023	400	obce
Beseda (oceněno jako stavba roku 2020 Zlínského kraje)	vysoká	2018–2020	30 000	obec
Rekonstrukce sportovního areálu – tribuny, oplocení, bufet, víceúčelové hřiště	střední	2017–2019	11 00	obec
Badmintonová hala – přístavba ke sportovní hale	střední	2023–2024	60 000	obec + dotační titul
Nadační dům Dr. Kachníka	nízká	2018–2022	3 500	obec + dotační titul
Kaple na Hůrce	střední	2018–2022	1 500	obec + dotační titul

Rozvoj školství je čtvrtým strategickým cílem, který se zaměřuje na opravy a podporu školských zařízení v obci. Mezi nejdůležitější aktivity patří rekonstrukce kotelny a rozšíření kapacity v mateřské škole. Jako zdroj financování je udána pouze obec a předpokládané náklady činí 4,2 mil. Kč. (Program rozvoje obce 2017-2022, 2022)

Cíl péče o veřejný majetek a prostranství je posledním programovým cílem. K hlavním aktivitám patří modernizace veřejné zeleně, obnova hřbitova a nákup mobiliáře. Financování je podpořeno dotačním titulem, předpokládané náklady jsou ve výši 2,4 mil. Kč. (Program rozvoje obce 2017-2022, 2022)

5 KULTURNÍ INFRASTRUKTURA

V páté kapitole se zaměřím na kulturní infrastrukturu. Tento pojem označuje kulturní instituce či aktéry, kteří zprostředkovávají a poskytují kulturní aktivity a služby občanům. Zaměřím se na analýzu komunikace, kulturních institucí a akcí obce.

5.1 Komunikace s veřejností

Komunikace s veřejností je velmi důležitá oblast. Obec využívá mnoho informačních či sdělovacích prostředků, které slouží ke komunikaci s občany a okolní veřejností. Seznam kulturních akcí v oblasti obce nalezneme na oficiálních stránkách Nivnice (www.nivnice.cz).

Nivnické noviny jsou vydávány obcí od roku 2012 v nákladu 1100 kusů. Jejich hodnota je stanovena na 5 Kč. Vychází 5 až 6krát ročně a každé vydání obsahuje informace týkající se dvou měsíců. Taktéž je možno si aktuální i dřívější noviny prohlížet online na internetových stránkách obce Nivnice. Jsou rovněž důležitým oznamovatelem všech kulturních akcí a novinek, které proběhly a jsou plánovány pro nadcházející měsíce. (Nivnice, © 2022)

Obec má také dlouholetou tradici komunikace s občany prostřednictvím hlášení veřejného rozhlasu. Hlášení probíhá každý pracovní den v 10:00 a 16:30 hodin. Informuje občany obce o všech novinkách, kulturních akcích, nabídkách práce a dalších sděleních.

Důležitým informačním portálem je facebookový profil pana starosty. Na uvedeném profile se informujeme o kulturních akcích, haváriích, omezeních, opravách a dalších záležitostech. Na výše uvedeném profilu je možno pana starostu kdykoliv oslovit s prosbou či stížností.

Obec komunikuje s občany i prostřednictvím mobilní aplikace „V OBRAZE“. Aplikace je dostupná pro mobilní zařízení Android i iOS. Aplikace vám poskytuje přehled o aktualitách z webu obce, upozorňuje na nově vložené novinky, upozorňuje včas na události. Také umožňuje prohlížení fotografií nebo. (Nivnice, © 2022)

5.2 Kulturní instituce

Kulturní instituce jsou společensko-kulturní zařízení sloužící k rozvoji místní kultury. Slouží ke vzdělávání, odpočinku, společenským událostem, zábavě, sportu a dalším činnostem. K analýze jsem vybrala následujících pět hlavních institucí obce.

5.2.1 Společenský dům Beseda

Společenský dům Beseda je hlavní kulturní institucí Nivnice. Nachází se v centru obce a v roce 2020 byla dokončena přístavba nových sálů, kavárny, kuchyně, náměstí a zahrady. Nyní společenský dům nabízí k pronájmu dva velké sály a jeden malý. Negativní stránka je organizace soukromých akcí (oslav, svateb a dalších), které jsou rezervovány minimálně do konce roku 2022. Z tohoto důvodu se zde mohou méně angažovat spolky, které organizují společenské akce jako jsou plesy, výstavy, cvičení a přednášky.

5.2.2 Nadační dům Dr. Josefa Kachníka a Komenského vychovatelská knihovna

Nivnický rodák ThDr. Josef Kachník v roce 1928 založil knihovnu, které je nyní součástí nadačního domu. V domě Dr. Kachníka také nalezneme muzeum, které založil Vlastivědný kroužek v roce 1966. (Nivnice, © 2022)

Knihovna je vybavena počítači, promítacím plátnem, tiskárnou a relaxačními místy pro klidnou četbu. Dělí se na oddělení pro dospělé, děti a pro ty nejmenší čtenáře. Obecní knihovna nabízí všechny žánry literatury od těch romantických až po sci-fi a odbornou literaturu. V knihovně probíhají různé workshopy, přednášky a besedy. I přes veškerou snahu se knihovna stále setkává s nízkou návštěvností ve výše uvedených akcích. Obec plánuje rozsáhlou rekonstrukci knihovny a očekává vyšší návštěvnost a zapojení do místního kulturního života. (Obecní knihovna Nivnice, © 2022, interní informace obce Nivnice)

5.2.3 Nivnická riviéra

Nivnická riviéra se nachází na okraji obce Nivnice. Poskytuje výborné zázemí pro rodinnou rekreaci, školní výlety, sportovní soustředění, podnikové akce a další. V minulosti, od roku 2010 koupaliště pořádalo festival Kupkofest, kde vystupovali známí umělci. Poslední ročník tohoto festivalu se konal v roce 2017, ale obec zvažuje jeho znovuoobnovení. V letních měsících se v areálu pořádají sportovní závody a koncerty. (Nivnická riviéra, © 2022)

V areálu se nalezneme bazén o délce 33 m, dva tenisové kurty s umělým povrchem, dva kurty s antukou, tenisovou zeď a stůl na stolní tenis. Součástí koupaliště je také beach – volejbalový kurt, 11 dřevěných srubových bungalovů a kemp pro stany a přívěsy. (Nivnická riviéra, © 2022)

5.2.4 Sportovní areál Jiřího Stojana

Sportovní areál je pojmenován po učiteli Jiřímu Stojanovi, který je zapsán v obci jako skaut, vychovatel, sportovec, pedagog.

Areál slouží škole, jako hřiště, kde děti mateřské i základní školy sportují a absolvují tělesnou výchovu. V zimních měsících se víceúčelové hřiště s umělým povrchem mění na kluziště. Občané obce nebo lidé z široké veřejnosti si zde mohou přijít zabruslit a pobavit se. V areálu se nalezneme i klubovna turistického oddílu mládeže Nivnice.

5.2.5 Sportovní areál

Ve sportovním areálu se nachází sportovní hala se samostatným sálem pro stolní tenis. Relaxační centrum je vybaveno finskými saunami, odpočinkovými místnostmi a střelnicí, kterou využívá sportovně střelecký klub. Fotbalové hřiště, víceúčelové hřiště s umělým povrchem a bufet je cílem fotbalistů, tenistů a dalších nadšenců do sportu. Tento areál nabízí vysoké kulturní využití, které je určeno pro spolky, sportovní oddíly a občany obce. Probíhají zde tréninky, zápasy, cvičení, karnevaly, soukromé akce, kulturní dny a také tělesná výchova žáků základní školy.

5.3 Aktéři místní kultury

Mezi aktéry místní kultury řadíme spolky, příspěvkové organizace, církevní a náboženské právnické osoby a nadační fondy.

Níže uvedená tabulka č. 6 vyobrazuje přehled aktérů místní kultury v obci v roce 2016, 2020 a v současnosti. Nyní je v obci zapsáno celkem 34 aktérů, kteří provozují spolky, nadační fondy nebo církevní právnické osoby. Během pozorovaných let došlo ke zvýšení těchto aktérů o 3 nové spolky.

Tabulka 6 Počet aktérů místní kultury v obci Nivnice v letech 2016, 2020 a v současnosti,

Zdroj: Zlínský kraj, vlastní zpracování

Název	2016	2020	Současnost
Církevní právnické osoby	1	1	1
Nadace	1	0	0
Nadační fond	1	1	1
Pobočný spolek	12	12	12
Příspěvková organizace	1	1	1
Spolek	16	19	19
CELKEM	32	34	34

Představení současných aktérů místní kultury v obci, kteří jsou rozdělení dle své kategorie.

Do **církevních právnických osob** patří Římskokatolická farnost Nivnice.

Nadační fond je v obci pouze jeden - Nadační fond Dr. Kachníka Nivnice. Hlavní cíl fondu je obnova a údržba historických památek Nivnice.

Pobočné spolky jsou:

- Základní organizace Českého zahrádkářského svazu Nivnice,
- Moravskoslezský kynologický svaz, KK Nivnice,
- Orel jednota Nivnice,
 - Florbal,
 - Šachy,
- Český svaz chovatelů, z. s.,
- Český svaz včelařů, z. s.,
- Svaz postižených civilizačními chorobami v ČR, z. s.,
- 13.Přední hlídka Royal Rangers v ČR,
- Asociace turistických oddílů mládeže ČR, TOM,
- Svaz tělesně postižených v ČR,

- ČSS, z. s. - sportovně střelecký klub,
- Technické sporty.

Příspěvková organizace, kterou zřizuje obec je Základní škola a mateřská škola J. A. Komenského.

Působící **spolky** jsou:

- BMV Centrum
- Uhrovo dechové kvarteto
- VINOHRADY 98 - občanské sdružení
- Myslivecký spolek Šaranov
- Mykologický kroužek
- Spolek BIKE and RIDE Nivnice, z. s.,
- Dechová hudba Nivničkanka, z. s.,
- Komunitní škola BESEDA, z. s.,
- cimbálová muzika LIPINA,
- Sportovní paintball Slovácko, o. s.,
- Spolek rodičů a přátel školy při Základní škole a mateřské škole J. A. Komenského,
- NIVNIČKA, z. s.,
- E-RIVALS z. s.,
- Kentucky Nivnice,
- „SPUNT, o. s.”
- Pozemkový spolek Pod Čupama,
- Moto CAVALIERS 08 o. s.,
- Společenský dům v Nivnici
- TĚLOVÝCHOVNÁ JEDNOTA NIVNICE z. s.
 - oddíly fotbalu,
 - oddíl volejbalu,

- oddíl stolního tenisu,
- oddíl zápasu,
- oddíl ASPV (Asociace sportu pro všechny),
- tenisová akademie.

Tabulka 7 Dotace a dary v tis. Kč v roce 2020 a 2021, Zdroj: Nivnické noviny, interní informace obce, vlastní zpracování

DOTACE A DARY V TIS. KČ		
Název	2020	2021
Církevní právnické osoby	178	128
Nadační fond	60	30
Pobočný spolek	275, 5	271
Příspěvková organizace	4 030	4 650
Spolek	810	740
CELKEM	5 353, 5	5 819

Ve výše uvedené tabulce č. 7 se věnuji dotacím a darům, jaké obec v roce 2020 a 2021 poskytla kulturním aktérům. Finanční prostředky byly poskytnuty na celoroční činnosti a zařízení pro volnočasové aktivity.

Nejvíce finančních prostředků dostala příspěvková organizace Základní škola a mateřská škola J. A. Komenského. Finanční prostředky využívá na celoroční provoz. Mezi obcí a základní školou neprobíhá dostatečná komunikace, aby byl pořádán vyšší počet kulturních akcí a zakládány nové kroužky pro děti.

V pozorovaných letech dostaly spolky také hodně finančních prostředků z důvodů četnosti a obsáhlosti některých spolků. Jde například o Tělovýchovnou jednotu Nivnice, která má 500 členů a sdružuje pět sportovních oddílů a tenisovou akademii. Spolky tyto prostředky využívají na závody, kulturní programy, odměny a také na potřebné vybavení.

5.4 Kulturní akce obce

Východisko této podkapitoly je analýza kulturních akcí v obci Nivnice. Sociální život občanů je z velké míry ovlivněn těmito akcemi.

Podle tabulky č. 8 zjišťujeme kolik kulturních akcí měla obec a spolky v plánu pořádat mezi lety 2019–2021. Nejvyšší počet akcí je zaznamenán v roce 2019 (134). S nástupem pandemie COVID-19 vidíme klesající charakter, v roce 2020 se snížil počet plánovaných kulturních akcí na 103. Téměř polovina těchto akcí byla zrušena, vesnice měla značně narušený kulturní život. Obec v roce 2021 vymyslela alternativu pro zachování kulturního života kterou podrobněji představím v tabulce č. 9.

Tabulka 8 Počet realizovaných a zrušených kulturních akcí v obci Nivnice během let 2019 až 2021, Zdroj: interní informace obce Nivnice, vlastní zpracování

Rok	K realizaci	Realizováno	Zrušeno
2019	137	134	3
2020	103	54	49
2021	110	72	38

V níže zobrazené tabulce jsem kategorizovala kulturní akce konané na území obce Nivnice v letech 2019 až 2021.

V Roce 2019 byla nabídka kulturních akcí opravdu široká. V obci se konala řada společenských akcí to jsou např. plesy (hasičský, myslivecký atd.), košt slivovice, světelný průvod nebo rozsvícení vánočního stromu. Mezi ty největší lákadla obce patřily sportovní akce Vandrácká padesátka a nivnický kros, ale také Motoburza a Farní hody. Tyto kulturní akce se staly mikroregionální. Účast byla vysoká, protože akce navštívili lidé z celé oblasti Východního Slovácka. Oblíbenými gastronomickými akcemi byly zabijačkové hody nebo gulášování, kde občané soutěžili o nejchutnější guláš a mohli vyhrát drobné ceny. V roce 2019 se konalo mnoho divadelních představení pro děti a mládež např. O červené karkulce. V letních měsících obec na náměstí uspořádala letní kino. Ze strany občanů obec zaznamenala vysokou návštěvnost a kino se několikrát opakovalo, pouštěly se filmy pro děti i dospělé.

V březnu roku 2020 nastala pandemie COVID – 19. Na začátku uvedeného roku se občané ještě mohli těšit na každoroční pořádání plesů. Z důvodů zamezení šíření viru, byla obec nucena od března 2020 zrušit značnou většinu kulturních akcí. Mezi ně patřily akce, které měli mikroregionální dosah, na které přijíždělo mnoho lidí z jiných obcí. Zrušila se Vandrácká padesátka, Motoburza, nivnický kros, gulášování a také košt slivovice. Kulturní život v obci znovu ožil pouze na tři měsíce (červenec, srpen, září), kdy se několikrát konalo letní kino, sportovní akce (tenisový a beachvolejbalový turnaj) a Farní hody. Slavnostní zahájení provozu přístavby Společenského domu Beseda provázela hudební akce, kde si občané přišli poslechnout dvě pěvecké skupiny.

Z důvodu trvání pandemie i v roce 2021, obec musela opět zrušit své dlouholeté tradiční společenské, dětské a sportovní akce. Kvůli přísným nařízením ze strany státu se nemohli pořádat kulturní akce s velkým počtem účastníků. Aby si obec zachovala alespoň nějaký kulturní život začala pořádat kurzy např. kurz šití, háčkování, aranžování, floristika, pečení a mnoho dalších. I přes velikou snahu se kurzy nesetkali s velkou návštěvností z řad občanů. Mezi více navštěvované akce patřil dětský tábor pro děti pořádaný Římskokatolickou farností Nivnice, letní kino a Farní hody.

Tabulka 9 Kategorie kulturních akcí v obci Nivnice v letech 2019, 2020 a 2021, Zdroj: interní informace obce Nivnice, vlastní zpracování

Kategorie	2019	2020	2021
Folklor a lidové tradice	4	3	3
Sportovní akce	20	6	5
Hudební, divadelní a filmové akce	26	7	6
Společenské akce	22	11	9
Dětské akce	12	3	7
Gastronomické akce	4	1	0
Kurzy, přednášky a výstavy	13	7	28
Ostatní akce	33	16	14
CELKEM	134	54	72

5.5 Zhodnocení stavu a identifikace problémů

Na základě provedení vlastní analýzy místní kultury a z rozhovorů s vybranými místními aktéry v obci Nivnice, bylo mým cílem zjistit současný stav místní kultury, její aktivity a navrhnout vhodná opatření na podporu rozvoje místní kultury.

Kvalitativní výzkum jsem prováděla pomocí semistrukturovaných rozhovorů. Respondentům jsem položila sadu tří otázek, které byly koncipovány jako otevřené tudíž poskytovaly volný prostor se vyjádřit.

Rozhovory probíhaly v měsíci březen 2022 dle časových možností dotazovaných aktérů. Celkem jsem oslovila 4 místní aktéry z řad veřejného a neziskového sektoru se kterými jsem vedla rozhovor v rozmezí 20-40 minut. Z důvodů ochrany osobních údajů nejsou uváděna jména respondentů.

1. Jaké jsou podle Vás současné největší bariéry vztahující se k místní kultuře?

Polovina dotazovaných uvedla, že jako největší bariéra na ně působí pandemie COVID-19, která nás postihla na začátku roku 2020. Kdy se kulturní život v obci musel přerušit z důvodů vládních nařízení. Mohli se pořád pouze akce s omezeným počtem účastníků nebo zcela jen pro tzv. „očkované“. V téhle fázi se pozastavila nebo zcela zastavila činnost spolků a aktéři s veřejným sektorem mezi sebou přestali komunikovat, spolupracovat a podporovat se. Z důvodů nedostatečné komunikace a omezujících opatření se vytratila motivace a chuť tvořit. V současné době je pořádání kulturních akcí jenom na pár lidech – obecním úřadě a pouze některých aktivních spolků.

Druhá polovina respondentů jako zásadní problém vnímá absenci kulturní komise v obci. V minulosti v obci pracovala výše uvedená komise, ale samotné uspořádání akcí vždy zůstávalo na pracovnících obecního úřadu. Zrušení komise se podepsalo na iniciativě pracovníků rozvíjet kulturní život.

2. Jaká je podle Vás současná úroveň místní kultury a jaká pozitiva vnímáte?

Od roku 2022 se začíná místní kultura znovu obnovovat. Jenomže účast občanů se slabá, samozřejmě je nutné vzít v potaz velikost obce, věk občanů a jejich rozdílné preference. Tohle jsou všechno faktory, které ovlivňují kulturní aktivity.

Většina dotazovaných vnímá hlavní pozitivum v lidském faktoru a hojnosti spolků. Jeden z respondentů uvedl: *„Je tady spousta nadšenců, kteří akce pořádají i ve svém volném čase.“* Podle názoru většiny bych jako poznačila pozitivum četnost kulturních institucí. Aktéři si uvědomují, jaké možnosti jim obec poskytuje.

3. Jaké návrhy opatření navrhuje ke zlepšení současného stavu?

Třetí dotazovaná otázka se týkala návrhů, které by vedly ke zlepšení současného kulturního života v obci. Po vyslechnutí všech respondentů se většina shodla, že je potřeba napravit komunikaci mezi aktéry místní kultury. V obci je nepřítomnost komise nebo skupin lidí, kteří by komunikovali s aktéry, tudíž by mohli vznikat nové kulturní akce a nadále by

přetrvávaly ty tradičně se opakující. Jeden z respondentů uvedl: „*Mohli by zde být dvě skupiny mladých lidí, kteří projeví zájem o kulturu a sport v obci.*“

Oslovení také vyzdvihli kulturní oblast, která by se měla zaměřit na hledání nových členů či řídicích orgánů spolků a zapojení dobrovolníků do kulturních akcí. Vše by mělo začít vzděláváním dětí a mladistvých. To by vedlo ke zlepšení organizace mezi jednotlivými aktéry. Měli by stejné cíle a spolupracovali na společných projektech.

Obec by se měla zaměřit na získávání lepší zpětné vazby od návštěvníků kulturních akcí a občanů obce. Zpětná vazba by se měla brát v potaz, je důležitá k určení negativ a pozitiv, které pořadatele navedou k jejich budoucímu zlepšení.

6 NÁVRHY OPATŘENÍ NA PODPORU ROZVOJE KULTURY

Na základě analýzy kultury a pomocí semistrukturovaných rozhovorů s vybranými místními aktéry obce jsem identifikovala bariéry pro které navrhuji následující opatření.

Opatření mají návaznost na specifický cíl **Koncepce rozvoje místní kultury Zlínského kraje na léta 2014–2024**:

- „Zlepšit vazby mezi jednotlivými aktéry místní kultury.“

Návaznost na rozvojovou potřebu **Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Východní Slovácko, z. s. na období 2021–2027**:

- „Zlepšení podmínek pro společenský a komunitní život.“

6.1 Kulturní komise

Z jednotlivých rozhovorů s vybranými aktéry místní kultury obce vyplývá, že nedostatečná komunikace má vliv na motivaci aktérů pokračovat v tradičně se opakujících akcích a podílet se na vytváření těch nových. Návrh založení kulturní komise by měl situaci v obci napravit. Kulturní komise by se skládala z vybraných mladých obyvatel obce (6), kteří budou mít motivaci udržovat a nadále zlepšovat kulturní život v ní. Členové komise by se měli scházet 2x měsíčně. Každá člen by měsíčně dostával finanční příspěvek od obce ve výši 500 Kč. Komise by byla rozdělena do dvou oblastí, kultury a sportu. Oblast kultury by komunikovala a sjednotila aktéry kteří se podílí na společenských, divadelních, hudebních, gastronomických akcích, výstavách a kurzech. Sportovní oblast by měla za úkol iniciovat děti a mládež ke sportu, prostřednictvím prezentace sportovních organizací a jednotlivých oddílů. Komise by se taktéž měla soustředit získávání zpětné vazby a názorů od návštěvníku kulturních akcí. Tím došlo ke zkvalitnění a akce by byly pro návštěvníky více atraktivní.

Tabulka 10 Kulturní komise, vlastní zpracování

Cílová skupina	Dospělí 18-30 let z obce Nivnice
Předpokládané náklady	3 000 Kč (měsíčně)
Předpokládané zdroje financování	Obec Nivnice
Přínos	Vyšší zájem a informovanost obyvatel obce Nivnice
Rizika	Nezájem ze strany obyvatel

6.2 Den sportu

S cílem spojit sportovní organizace a oddíly, navrhuji kulturní akci den sportu. Sportovní organizace a oddíly by pro občany Nivnice a obyvatele okolních obcí zorganizovali zábavnou sportovní akci pro děti i dospělé spojenou s nábořem nových členů. Nivnice disponuje velmi dobrou materiální základnou. Ve vesnici se nachází sportovní hala, víceúčelová hřiště, fotbalové hřiště, nivnická riviéra a Společenský dům Beseda. Ve vybraných kulturních institucích by se mohla uskutečnit uvedená kulturní akce.

Akce by začínala v 14 hod. u na náměstí Míru přivítáním hostů a vystoupením folklorního pěveckého sboru Nivnička. Zúčastnění by obdrželi plán trasy s jednotlivými staveništi a stručným popisem co je jejich náplní.

Oddíly by si vybraly svá stanoviště, kde by prezentovali svou sportovní disciplínu. Na stanovištích by si návštěvníci mohli zkusit danou sportovní aktivitu a zúčastnit se různých mini soutěží s možností výhry drobných cen. V každém sportovním zařízení by bylo pro návštěvníky připraveno občerstvení a pitný režim.

Ukončení by proběhlo v 16 hod. u sportovní haly poděkováním za účast, vystoupením country taneční skupiny Hurikánek a Kentucky. Akce by pokračovala volnou zábavou.

Tabulka 11 Den sportu, vlastní zpracování

Cílová skupina	Občané Nivnice a okolních vesnic
Předpokládané náklady	20 000 Kč
Předpokládané zdroje financování	Obec Nivnice, MAS Východní Slovácko
Přínos	Vyšší návštěvnost obce, zvýšení zájmu o sport
Rizika	Špatné přírodní podmínky (vítr, déšť), nízký zájem veřejnosti

6.3 Účast obyvatel obce při výběru kulturních akcí

Obec by tímto zamezila nízké neúčasti. Občané a lidé z okolních vesnic by se mohli zapojit do hlasování přes internetové stránky obce nebo pomocí dotazníků, které by si obec sama vytvořila i vytiskla. Ve spolupráci s místními poštovními doručovateli by byly dotazníky rozneseny do poštovních schránek obyvatel obce. Schránky pro odevzdání dotazníků by byly umístěny v obecní knihovně a na obecním úřadě. Občané by měli vždy na výběr ze dvou akcí ve stejné kategorii. Rozhodovali by o menších akcích např. kurzy, přednášky nebo letní

kino, ale také by se jednalo o akce časově i finančně náročnější (koncerty, festivaly a plesy). Po ukončení hlasování by se vybraná akce uskutečnila.

Tabulka 12 Účast obyvatel obce při výběru kulturních akcí

Cílová skupina	Občané obce Nivnice a okolních vesnic
Předpokládané náklady	5 000 Kč
Předpokládané zdroje financování	Obec Nivnice
Přínos	Vyšší zájem a informovanost veřejnosti
Rizika	Malý zájem veřejnosti

6.4 Naučíme tě tančit – taneční kurzy

V případě tohoto opatření by jednalo o taneční kurzy pro všechny věkové skupiny, které budou pořádány pod širým nebem na náměstí Míru v centru obce. Kurzy by probíhaly 1x týdně v letních měsících (červen, červenec a srpen). Každý měsíc by se lektor věnoval jednomu druhu tance. V plánu je kurz tanečního stylu hip hop, street dance a variace latinských tanců. Ozvučení a občerstvení ve formě nápojů obec zajistí. V současnosti v obci žijí nadaní tanečníci, kteří se s radostí výuky ujali.

Tabulka 13 Naučíme tě tančit – taneční kurzy, vlastní zpracování

Cílová skupina	Občané obce Nivnice
Předpokládané náklady	2 000 Kč
Předpokládané zdroje financování	Obec Nivnice
Přínos	Vyšší zájem veřejnosti
Rizika	Malý zájem veřejnosti, špatné přírodní podmínky (děšť, vítr)

ZÁVĚR

Bakalářská práce je zaměřena na rozvoj místní kultury obce Nivnice prostřednictvím kultury. Hlavním cílem mé práce bylo analyzovat současný stav místní kultury v obci a navrhnout vhodná opatření, která by podpořila rozvoj kultury.

V teoretické části byla provedena literární rešerše týkající se vysvětlení základních pojmů souvisejících s danou problematikou. Zaměřila jsem se na místní akční skupiny a udržitelný rozvoj. Druhá kapitola se věnuje vysvětlení oblasti kultury, místní kultury a kulturní politiky. V uvedené části jsem detailněji vysvětlila pojem kultura, popsala prvky místní kultury a charakterizovala aktéry místní kultury. V neposlední řadě se věnuji kulturní politice, která působí na kulturní život každého státu. Ve třetí kapitole jsem se zaměřila na financování kultury. Poznatky získané v teoretické části se promítají do praktické části bakalářské práce.

Praktická část je rozdělena do tří částí. V první části byla provedena socioekonomická analýza obce z pohledu charakteristiky historie, současnosti, území, obyvatelstva, ekonomické situace a strategického dokumentu. Analýza znázornila současný stav ve výše uvedených oblastech. Nivnice jako jedna z nejstarších obcí na jihovýchodní Moravě se vyznačuje dobrou ekonomickou situací. Obec významně podporuje oblast kultury, což bylo zjištěno z analýzy rozpočtu a strategického dokumentu.

Ve druhé části byl proveden rozbor kulturní infrastruktury obce, konkrétně jsem se zaměřila na komunikaci s veřejností, kulturní instituce, místní aktéry, kulturní akce. V poslední řadě proběhla identifikace problémů, kde bylo uskutečněno šetření pomocí semistrukturovaných rozhovorů. Nivnice používá mnoho komunikačních prostředků ke sdělování informací svým občanům i obyvatelům blízkého okolí. Obec disponuje velkou četností kulturních institucí např. se jedná o Společenský dům Beseda, knihovnu a sportovní areál. Z rozboru výše uvedených institucí je patrná odlišnost. Rovněž byly zjištěny bariéry, se kterými se instituce potýkají jako je například nízká návštěvnost, vysoká rezervovanost soukromích akcí a nižší využitelnost.

V současnosti je v obci zapsáno celkem 34 místních aktérů. Z analýzy je zjištěno 19 spolků, 12 pobočných spolků, nadační fond, příspěvková organizace a jedna církevní právnická osoba. Výše uvedení místní aktéři každoročně od obce dostávají dotace a dary na celoroční činnost a volnočasové aktivity. V roce 2021 obec přispěla svým aktérům celkem 5,8 mil. Kč.

Před pandemií v roce 2019 místní aktéři pořádali mnoho kulturních akcí. Následně v letech 2020 a 2021 pandemie tuhle oblast hluboce zasáhla. Aktéři si odvykli komunikace a vytratila

se jejich motivace. Z těchto důvodů se stal hlavním iniciátorem kulturních akcí obecní úřad. Obecní úřad k zachování kulturního života realizoval kurzy pro všechny věkové kategorie. Bohužel se pořádané kurzy nestaly oblíbenou aktivitou občanů a potýkaly se s malou návštěvností.

Ve třetí části jsou navržena opatření na základě definovaných problémů předcházeních kapitol praktické části. Celkem jsem stanovila čtyři opatření na podporu rozvoje kultury v obci. Opatření jsou následovná – kulturní komise, den sportu, účast obyvatel obce při výběru kulturních akcí a taneční kurzy. Každý návrh je specifický a klade důraz na odstranění nalezených problémů.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

BAČUVČÍK, Radim, 2012. *Marketing kultury: divadlo, koncerty, publikum, veřejnost*. Zlín: VeRBuM, 198 s. ISBN N978-80-87500-17-0.

BERNARD, Josef (ed), 2010. *Endogenní rozvojové potenciály malých obcí a místní samospráva*. Praha: Sociologický ústav AV ČR, 236 s. ISBN 978-80-7330-187-3.

BLAŠKO, Michal, 2017. *Role komunitních plánů v rozvoji regionů v evropském kontextu*. Opava: Slezská univerzita v Opavě, Filozoficko-přírodovědecká fakulta, 114 s. ISBN 978-80-7510-255-3.

BLEWITT, John, 2015. *Understanding sustainable development*. 2. Edition. Abingdon: Routledge, 394 s. ISBN 978-0-415-70781-7.

HUBÁČEK, Ondřej et al., 2015. *Lokální funkce kultury: teoreticko metodologická východiska evaluace kulturních služeb = Local functions of culture: theoretical-methodological resources for evaluation of cultural services*. Praha: Univerzita Karlova v Praze, Filozofická fakulta, 148 s. ISBN 978-80-7308-569-8.

LOCHMANNOVÁ, Ing. Alena, 2017. *Veřejná správa: základy veřejné správy*. Prostějov: Computer media s.r.o, 116 s. ISBN 978-80-7402-295-1.

MAIER, Karel, 2012. *Udržitelný rozvoj území*. Praha: Grada, 253 s. ISBN 978-80-247-4198-7.

O'BRIEN, Dave, 2015. *Kulturní politika: management, hodnoty a modernita v kreativních průmyslech*. Brno, 262 s. ISBN 978-80-7485-058-5.

PATOČKA, Jiří a Eva HEŘMANOVÁ, 2008. *Lokální a regionální kultura v České republice: kulturní prostor, kulturní politika a kulturní dědictví*. Praha: ASPI, 199 s. ISBN 978-80-7357-347-8.

PEKOVÁ, Jitka, Jaroslav PILNÝ a Marek JETMAR, 2012. *Veřejný sektor – řízení a financování*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 488 s. ISBN 978-80-7357-936-4.

PELCL, Petr, 2008. *Metodika dobré praxe místních akčních skupin v České republice: zpráva z výzkumného projektu 2007-2008*. Plzeň: Centrum pro komunitní práci, CpKP západní Čechy, 63 s. Venkov. ISBN 978-80-86902-74-6.

PSYCHOGIOPOULOU, Evangelia, 2015. *Cultural Governance and the European Union: Protecting and Promoting Cultural Diversity in Europe*. Basingstoke; New York, 289 s. ISBN 978-1-137-45375-4.

RICHARDS, Greg a Robert PALMER, 2010. *Eventful Cities: Cultural Management and Urban Revitalisation*. Oxford: Butterworth-Heineman, 516 s. ISBN 978-0-7506-6987-0.

TITTELBACHOVÁ, Šárka, 2011. *Turismus a veřejná správa: průniky, dysfunkce, problémy, šance: státní politika turismu České republiky: systémový přístup k řešení problémů*. Praha: Grada, 200 s. ISBN 978-80-247-3842-0.

WOKOUN, René a kol., 2008. *Regionální rozvoj: (východiska regionálního rozvoje, regionální politika, teorie, strategie a programování)*. Praha: Linde, 475 s. ISBN 978-80-7201-699-0.

Internetové zdroje

Cíle udržitelného rozvoje, © 2020-2022. *Adra* [online]. [cit. 2022-02-19]. Dostupné z: <https://adra.cz/jak-pomahame/vzdelavani/vzdelavani-v-cesku/vzdelavani-v-cesku/cile-udrzitelneho-rozvoje/>

Co je udržitelný rozvoj, © 2022. *Týden udržitelnosti* [online]. [cit. 2022-03-02]. Dostupné z: <https://www.tydenudrzitelnosti.cz/o-projektu/>

Databáze nestátních neziskových organizací Zlínského kraje, © 2022. *Zlínský kraj* [online]. [cit. 2022-03-19]. Dostupné z: <https://www.kr-zlinsky.cz/databaze-nestatnich-neziskovych-organizaci-zlinskeho-kraje-cl-870.html>

Historie, © 2022. *Nivnice* [online]. [cit. 2022-03-11]. Dostupné z: <https://www.nivnice.cz/obec/historie/>

Komunitně vedený místní rozvoj v KHK, © 2017. *Chytrý region* [online]. [cit. 2021-02-11]. Dostupné z: <https://www.chytryregion.cz/clld>

KRAJSKÝ ÚŘAD ZLÍNSKÉHO KRAJE, © 2022. In: [kr-zlinsky.cz](https://www.kr-zlinsky.cz) [online]. Koncepce rozvoje místní kultury na léta 2014–2024. [cit. 2022-04-07]. Dostupné z: <https://www.kr-zlinsky.cz/docs/clanky/dokumenty/5469/koncepce-rozvoje-mistni-kultury-zlk-2014-2024.pdf>

Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, © 2022. *Ministerstvo pro místní rozvoj* [online]. [cit. 2021-02-11]. Dostupné z: <https://mmr.cz/cs/ministerstvo>

Mobilní aplikace V obraze, © 2022. *Nivnice* [online]. [cit. 2022-03-18]. Dostupné z: <https://www.nivnice.cz/obec/mobilni-aplikace-v-obraze/>

Nivnice, © 2022. *Lags* [online]. [cit. 2022-03-18]. Dostupné z: <https://www.lags.cz/nivnice-detail-obec-3371.html>

Nivnice – mapy, © 2000–2022. In: *kurzy.cz* [online]. [cit. 2021-03-20]. Dostupné z: <https://www.kurzy.cz/obec/nivnice/mapy>

Nivnické noviny, © 2022. *Nivnice* [online]. [cit. 2022-03-02]. Dostupné z: <https://www.nivnice.cz/obec/nivnicke-noviny/>

Obec Nivnice (Uherské Hradiště), © 2022. *Monitor* [online]. [cit. 2021-03-21]. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.cz/ucetni-jednotka/00291170/prehled?rad=t&obdobi=2112>

O obci, © 2022. *Nivnice* [online]. [cit. 2022-03-11]. Dostupné z: <https://www.nivnice.cz/obec/o-obci/>

O STÁTNÍM FONDU KINEMATOGRAFIE, © 2022. *Fond kinematografie* [online]. [cit. 2021-02-11]. Dostupné z: <https://fondkinematografie.cz/o-fondu/>

Program rozvoje obce 2017-2022, © 2022. In: *Nivnice* [online]. [cit. 2022-03-02]. Dostupné z: <https://www.nivnice.cz/urad-197/program-rozvoje-obce/>

Představení MAS, © 2022. *MAS Východní Slovácko* [online]. [cit. 2022-03-02]. Dostupné z: <https://www.masvychodnislovacko.cz/inpage/predstaveni-mas/>

Rozklikávací rozpočet, © 2022. *Nivnice* [online]. [cit. 2022-03-23]. Dostupné z: <https://www.nivnice.cz/samosprava/rozklikavaci-rozpocet/>

SCLLD 2021-2027, © 2022. *MAS Východní Slovácko* [online]. [cit. 2022-03-03]. Dostupné z: <https://www.masvychodnislovacko.cz/inpage/scld-2021/>

Sportovní organizace, © 2022. *Nivnice* [online]. [cit. 2022-03-18]. Dostupné z: <https://www.nivnice.cz/spolky/sportovni-organizace/>

Státní kulturní politika 2021-2025, In: *Ministerstvo kultury* [online]. Veřejné financování kultury [cit. 2022-03-24]. Dostupné z: https://www.mkcr.cz/doc/cms_library/statni-kulturni-politika-2021-2025-14625.pdf

STRATEGICKÝ RÁMEC ČESKÁ REPUBLIKA 2030, © 2022. *Ministerstvo životního prostředí* [online]. [cit. 2022-02-20]. Dostupné z: <https://www.cr2030.cz/strategie/>

Udržitelný rozvoj, © 2022. *Ministerstvo životního prostředí* [online]. [cit. 2022-02-02]. Dostupné z: https://www.mzp.cz/cz/udrzitelny_rozvoj

Úmluva UNESCO o ochraně a podpoře rozmanitosti kulturních projevů – veřejná diskuse, © 2022. *Ministerstvo kultury* [online]. [cit. 2022-02-02]. Dostupné z: <https://www.mkcr.cz/umluva-unesco-o-ochrane-a-podpore-rozmanitosti-kulturnich-projevu-verejna-diskuse-660.html>

Úvod, © 2022. *Nivnická riviéra* [online]. [cit. 2022-03-15]. Dostupné z: <https://nivnicka-riviera.cz/>

Úvod, © 2001-2021. *Ústav regionálního rozvoje* [online]. [cit. 2021-7-29]. Dostupné z: <https://www.uur.cz/default.asp?ID=299>

Zákon č. 239/1992 Sb. Ze dne 25. května 1992 o Státním fondu kultury České republiky, ve znění pozdějších předpisů. In: *Sbírka zákonů České republiky* [online]. [cit. 2022-02-14]. Dostupný z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1992-239>

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

Aj.	A jiné
Atd.	A tak dále
CLLD	Komunitně vedený místní rozvoj
ČSS	Český střelecký svaz
ČR	Česká republika
Dr.	Doktor
HDP	Hrubý domácí produkt
J. A.	Jan Amos
EU	Evropská unie
Kč	Korun českých
MAS	Místní akční skupina
MK	Ministerstvo kultury
MMR	Ministerstvo pro místní rozvoj ČR
m. n. m.	Nadmořská výška
Např.	Například
Odst.	Odstavec
OSN	Organizace spojených národů
Sb.	Sbírký
SCLLD	Strategie komunitně vedeného rozvoje
Tis.	Tisíce
Tj.	To jsou
TOM	Turistický oddíl mládeže
Tzv.	Tak zvané
UNESCO	Organizace spojených národů pro výchovu, vědu a kulturu
ÚSC	Územně samosprávný celek

z. s. Zapsaný spolek

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1 Logo Ministerstva pro místní rozvoj ČR, Zdroj: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, © 2022	14
Obrázek 2 Logo Ústavu územního rozvoje, Zdroj: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, © 2022	14
Obrázek 3 Pilíře udržitelného rozvoje, Zdroj: Ministerstvo životního prostředí, © 2008 – 2020, vlastní zpracování	17
Obrázek 4 Cíle udržitelného rozvoje, Zdroj: Týden udržitelnosti, © 2022	18
Obrázek 5 Klíčové oblasti Strategického rámce České republiky 2030, Zdroj: Týden udržitelnosti, © 2022	19
Obrázek 6 Poloha obce Nivnice na mapě ČR, Zdroj: kurzy.cz, © 2000–2022	34
Obrázek 7 Místní akční skupina Východní Slovácko, Zdroj: MAS Východní Slovácko, © 2022	35
Obrázek 8 Vývoj nezaměstnanosti obce Nivnice v letech 2016–2020, Zdroj: lags, © 2022, vlastní zpracování	39
Obrázek 9 CÍL 3: Rozvoj sportovních, kulturních a dalších volnočasových aktivit, Zdroj: Program rozvoje obce 2017-2022, interní informace obce, vlastní zpracování	41

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1 Evidence obyvatel v obci Nivnice mezi lety 2020-2021, Zdroj: Nivnické noviny, vlastní zpracování	36
Tabulka 2 Demografické ukazatele obce Nivnice v letech 2016-2020, Zdroj: lags, vlastní zpracování	36
Tabulka 3 Schválený rozpočet obce Nivnice ke dni 28. 2. 2022 v tis. Kč, Zdroj: Nivnice, © 2022, vlastní zpracování	37
Tabulka 4 Příjmy a výdaje obce Nivnice v letech 2017–2021 v tis. Kč, Zdroj: monitor státní pokladna, vlastní zpracování.....	38
Tabulka 5 Plánované výdaje v tis. Kč na kulturu v roce 2022, Zdroj: Nivnice, © 2022, vlastní zpracování	38
Tabulka 6 Počet aktérů místní kultury v obci Nivnice v letech 2016, 2020 a v současnosti, Zdroj: Zlínský kraj, vlastní zpracování	45
Tabulka 7 Dotace a dary v tis. Kč v roce 2020 a 2021, Zdroj: Nivnické noviny, interní informace obce, vlastní zpracování	47
Tabulka 8 Počet realizovaných a zrušených kulturních akcí v obci Nivnice během let 2019 až 2021, Zdroj: interní informace obce Nivnice, vlastní zpracování	48
Tabulka 9 Kategorie kulturních akcí v obci Nivnice v letech 2019, 2020 a 2021, Zdroj: interní informace obce Nivnice, vlastní zpracování	49
Tabulka 10 Kulturní komise, vlastní zpracování	52
Tabulka 11 Den sportu, vlastní zpracování	53
Tabulka 12 Účast obyvatel obce při výběru kulturních akcí	54
Tabulka 13 Naučíme tě tančit – taneční kurzy, vlastní zpracování	54